

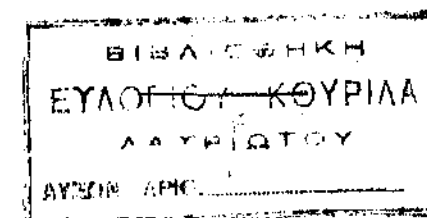
ΕΣΤΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΟΓΔΩΟΣ

1879

[ΙΟΥΛΙΟΣ—ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 8.—ΔΕΔΕΜ. ΦΡ. 8.

ΑΘΗΝΗΣ

Εργασίον της 'Εστίας: 'Οδός Σταδίου, 6.

1879

ρίση. Τὸ πάθος του ἦτο πρὸς πάντας ἀγνωστον, ὡς καὶ εἰς αὐτὴν τὴν σύζυγόν του. Ὁλόκληρον τὴν νύκτα καὶ μέρος τῆς ἡμέρας διέτριβεν ἐκτὸς τῆς οἰκίας του· ἀλλὰ ἐνθ' ἑπαίξε, τὸν ἐνόμιζον ἐργαζόμενον· ἡ κυρία Λόβτερ ἦτο πεπεισμένη ὅτι εἰργάζετο ἡσυχῶς εἰς τὸ γραφεῖόν του. Τὸν ἐβλέπε μάλιστα. Θὰ ἐξηγήσωμεν ἀργότερα τὴν ἔκφρασιν ταύτην, ἥτις πιθανὸν νὰ φανῆ παράδοξος εἰς τὸν ἀναγνώστην.

Εἰς μόνος ἐγίνωσκε τὸ μυστικὸν τοῦ τραπεζίτου. Ὁ γέρον Τωβίας, ἀρχαῖος ὑπὸ κτήτος, ἀδελφεὸς μὲν ἐκ φύσεως, ἀλλ' ἐγγεμούσος ὡς τεμάχιον ἐλάτης τῆς ἀρκτου, τῆς ὁποίας εἶχε τὸ χρώμα καὶ τὴν εὐκαμψίαν, ὅσα ἐπρόκειτο περὶ τοῦ κυρίου του, ἐβοήθει τὰς μυστηριώδεις ἐκδρομὰς τοῦ τραπεζίτου. Πλὴν αὐτοῦ, πάντες ἐνόμιζον τὸν Πέτρον Λόβτερ ὡς τέρας ἐπιμελείας καὶ φιλοπόνου ὑπομονῆς.

Ἡ μελαγχολία τοῦ Λόβτερ ἤξανε, ἰδέαι δὲ αὐτοκτονίας τὸν ἐτάραττον ἀδιακόπως. Αἰφνης πρῶταν τινὰ ἀνεχώρησεν ἐκ Λονδίνου, ἀφήσας εἰς τὴν σύζυγόν του ἐπιστολὴν ἐν εἰδει διαθήκης, ἀρχομένην διὰ τῶν ἐξῆς ἀποφασιστικῶν λέξεων: «Ὅταν λάβῃς τὰς γραμμὰς ταύτας δὲν θὰ ὑπάρχω πλέον. Μὴ ζητήσης νὰ γνωρίσης κτλ.»

Ἀπεβιάσθη εἰς Γαλλίαν τεθνεὺς ὑπὸ πάντων νομιζόμενος. Καὶ ἐπειδὴ τίποτε δὲν γίνεταί ἀπερισκέπτως ὑπὸ Ἀγγλοῦ, ὁ Πέτρος Λόβτερ εἶχε λάβει καιρὸν νὰ σωρεύσῃ ἀπειρον ποσότητα χρημάτων καὶ ἐφθασεν εἰς Παρισίους ἔχων τὸ βαλάντιον ἐξωγκωμένον ὑπὸ τραπεζικῶν γραμματίων. Ἀλλ' ἐδῶ ἡ ζήμια ἐκάστης ἡμέρας δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναπληρωθῇ διὰ τῶν διηνεκῶν ἀπὸ τοῦ ταμείου αὐτοῦ δανείων· ὁ κ. Λόβτερ εἶδεν ἐλαττούμενον τὸν θησαυρὸν του· ὁ θάνατος ἐφαίνετο ἐγγίζων, οὐχὶ πλέον ἐκούσιος, ἀλλ' ἀναπόφευκτος· ὑπὸ τὴν νέαν ταύτην μορφήν, τῷ ἐφάνη πολὺ ὀλιγώτερον θελκτικὸς. Ὁ κ. Λόβτερ εἰργάζετο μεθοδικῶς εἰς τὴν καταστροφὴν, μὴ ἐπιτρέπων εἰς τὴν ἀπώλειάν του νὰ ὑπερβαίῃ καθ' ἐκάστην ὥρισμένον τι ὄριον. Τοῦτο ἐξηκολούθησεν ἐπὶ ἓν ἔτος.

Τὴν προτεραιάν τῆς ἡμέρας καθ' ἣν τὸν εἰχομεν παρουσιάσει εἰς τὸν ἀναγνώστην, ὁ Πέτρος Λόβτερ εἶχεν ἀπολέσει ὅλα τὰ χρήματά του. Ἐπεθύμει ν' ἀποθάνῃ, τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον δὲν ἠδύνατο ἄλλως νὰ πράξῃ, ἀλλ' ἠθέληεν εὐχαριστότατα εὐρεῖ πρόφασιν τινα, διὰ νὰ ζῆσῃ.

Ὁ Δίκ, ὁ ὑπὸ κτήτος, ἐπανῆλθε μετ' ὀλίγον φέρων τὰς ὀδοντογλυφίδας· ἔπισθεν αὐτοῦ εἰσῆλθεν ὑψηλὰς τις νεανίας καὶ μετ' ἕφος παράφορον διέτρεξε τὸ δωμάτιον· ἄμα δὲ ἰδὼν τὸν κ. Λόβτερ ἄφησε νὰ τῷ ἐκφύγῃ ἐν ᾧ! κατὰ τὸν ἀγγλικὸν τρόπον ἐπὶ τριῶν τόνων ἐπίσης κακοφώνων, ὁ δὲ Δίκ ἐπιστραφεὶς ἀνταπεκρίθη δι' ὁμοίας φωνῆς.

— Τεράστιον! ἐπιθύρησεν ὁ ξένος.

— Κύριε! εἶπεν ὁ Λόβτερ, δεικνύων τὴν θύραν, δὲν σὰς γνωρίζω.

Ὁ νεανίας ἠρρυθρίασεν, ἀλλὰ δὲν ἐξῆλθεν.

— Ὁνομάζομαι Ῥοβέρτος Στεβενσὼν, εἶπε χαριετίσας με σέβας.

Ὁ κ. Λόβτερ δὲν ἀπεκρίθη.

— Δὲν γνωρίζετε τοῦλάχιστον τὸ ὄνομά μου; τὸ ὄνομα τοῦ γραμματέως σας;

— Ἀπάτη, ὑποθέτω, εἶπεν ὁ τραπεζίτης.

— Δὲν εἶσατε λοιπὸν ὑμεῖς ὁ κύριος Πέτρος Λόβτερ, τραπεζίτης, ἀρ. β, Ὁξφόρδ—Στρεϊτ, ἐν Λονδίνο;

Ὁ Λόβτερ ἐνευσεν εἰς τὸν Δίκ νὰ ἐξέλθῃ.

— Διατί ἡ ἐρώτησις αὕτη; ἠρώτησεν οὗτος κλείων τὴν θύραν.

— Διατί; ἀνεκράξεν ὁ νέος. Χωρὶς ἀστείσιμοις, εἰσθε ὑμεῖς, ὁ κύριος Λόβτερ;

Ὁ τραπεζίτης ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν.

— Μὰ πῶς εἶσατε ὁ Λόβτερ; ἐγὼ τὸν εἶχον ἀφήσει πρὸ τριῶν ἡμερῶν εἰς Λονδίνο, καὶ εἶμαι βέβαιος, ὅτι δὲν ἦτο εἰς τὸ ἀτμόπλοιον μετ' ὁποῖον ἦλθεν εἰς Γαλλίαν. Διὰ ποίας ὁδοῦ προηγήθητε ἐμοῦ;

Ὁ Πέτρος Λόβτερ διέτρεξε μετ' ἐξίστην τὰ δωμάτιον. Ὁ γραμματεὺς ἠθέλησε νὰ ἀποσυρῆ. — Κύριε Ῥοβέρτε Στεβενσὼν, εἶπεν αἰφνης ὁ τραπεζίτης, ἐγγώρῃσα ἄλλοτε καλῶς τὸν ἀξιοτίμον ἐκεῖνον κ. Λόβτερ εἰς Ὁξφόρδ—Στρεϊτ, τοῦ ὁποῖου φέρω τὸ ὄνομα· ἀπορῶ πῶς δὲν ἀπέθανε, καὶ... ἔχετε προγευθῆ, κύριε Στεβενσὼν;

Μετ' ὀλίγον, οἱ δύο μὲς Ἀγγλοὶ ἐκάθηοντο πρὸ τῆς τραπέζης, ὁ κ. Στεβενσὼν ἀνευ παρακλήσεων, εἶπεν, ὅτι ἦτο υἱὸς τοῦ κ. Στεβενσὼν, τραπεζίτου ἐν Ἐδιμβούργῳ, καὶ ἀνταποκριτοῦ τοῦ οἴκου Λόβτερ. Πρῶτος γραμματεὺς τοῦ τελευταίου τούτου οἴκου, ἡγάπα τὴν μίς Ἀνναν, θυγατέρα τοῦ προἰσταμένου του. Ἡ κυρία Λόβτερ ἐβλέπε τὴν συμπάθειαν ταύτην μετ' ἄμω εὐμενῆς, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ μίς Ἀννα· ὑπῆρχεν ὁμοίως ὁ διάβολος ἐκεῖνος ὁ Θωμᾶς Βάγ!... Περὶ δὲ τοῦ τραπεζίτου αὐτοῦ, ὁ Ῥοβέρτος, τῇ ἀληθείᾳ, δὲν ἤξευρε τί ἐφρόνει. Ἦτο τόσον παράδοξος ἀνθρωπος. Ἐπιφορτισμένος νὰ ἐνεργήσῃ ἐν Γαλλίᾳ διαφόρους εἰσπράξεις, ὁ Ῥοβέρτος εἶχε φθάσει τὴν πρῶταν εἰς Παρισίους. Κατελθὼν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, εἶχεν ἀκούσει τὸ ὄνομα τοῦ πατρωνός του. Ἦσαν ἤδη εἰς τὴν τρίτην φιάλην τοῦ βορδιγαλιέου. Ὁ Στεβενσὼν στηρίξας τὸν ἀγκῶνα ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἡμικλείστους ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶπεν: εἰς Λονδίνο διαδίδονται πολλὰ φήμαι. . . Λέγουσιν, ὅτι ὁ Λόβτερ εἶνε τρελλός.

— Καὶ διατί τὸ λέγουσιν;

— Ἰδοῦ, προσέθηκεν ὁ Ῥοβέρτος. Ἀπὸ ἐνός ἔτους, ὁ Λόβτερ ἐτέθη ὑπὸ ἕλκον.

— Ἔλα δά!

— Ἐξηγοῦμαι: διέταξε νὰ κατασκευασθῇ εἰς τὸ δωμάτιόν του πλαγίως τῶν γραφείων, βελωτὸν περιφράγμα ἰσχυρῶς κεκλεισμένον. Ὅπισθεν τοῦ περιφράγματος τούτου τὸν βλέπει τις καθήμενον τὰ νῦκτα ἔχοντα ἐγραμμένα πρὸς τὰ ἔξω.

— Καὶ τί κάμνει κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον;

— Ὁ Θεὸς καὶ ὁ Θωμᾶς Βάγ, τὸ ἤξεύρου.

Ὅταν νυκτώσῃ, ὁ Θωμᾶς Βάγ, (αὐτὸς μόνος ἔχει τὴν κλεῖδα τοῦ θυροκλεισμένου) εἰσέρχεται φέρων κηρία καὶ τὸ γεῦμα τοῦ πατρωνός.

— Αὐτὸς ὁ Βάγ δὲν εἶνε λοιπὸν ὁ πρῶτος γραμματεὺς; ἠρώτησεν ὁ Λόβτερ.

— Προῦβιάσθη· εἶνε συναίτερος, καὶ τι περιπλέον.

— Ἐνοῶ· ἔχει τὴν ὑπογραφήν. . .

— Ὅχι παντάσῃ. Ὁ κ. Λόβτερ μόνος. . .

— Μὰ τὸν Θεόν! διέκοψεν ὁ τραπεζίτης, δὲν ἤξεύρω τί ἐδίδα διὰ νὰ ἴδω ἐγγράφον ὑπογεγραμμένον ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Πέτρου Λόβτερ!

— Τίποτε εὐκολώτερον, ἰδοῦ, εἶπεν ὁ Ῥοβέρτος καὶ ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ κόβου του συναλλαγματικὴν χρονολογουμένην ἐκ Λονδίνου τρεῖς ἡμέρας πρότερον. Ὁ κ. Λόβτερ ἠρπαξε τὴν συναλλαγματικὴν καὶ τὴν ἐξήτασε μετὰ προσοχῆς.

— Παλὺ καλὰ! ἐπιθύρησεν, ἰδοῦ ἡ ὑπογραφή μου, ἀπομνηθεῖσα θαυμασίως· ἐνοῶ τούτο· ἀλλ' ἐμὲ. . . τίς λοιπὸν δύναται νὰ με ἀντικαταστήσῃ εἰς Λονδίνο, καὶ νὰ ὑποκρίνεται τὸ μέρος μου εἰς τρόπον ὅστε νὰ ἀπατᾷ καὶ αὐτοὺς τοῦ οἴκου τοὺς ὑπαλλήλους; . . . Ἀγαπήτῃ κυρίᾳ Στεβενσὼν, ἐξηκολούθησε νινάξων τὸ πῶμα φιάλης καμπανίτου, ὅλαι αὐτὰ αἰ διηγήσεις μετ' ἀσκαδᾶζον μεγάλως· ἐξακολουθήσατε, παρακαλῶ.

— Ποῦ ἤμεθα; ἠρώτησεν ὁ Ῥοβέρτος. Σὰς ἔλεγα, νομίζω, ὅτι ἡ μίς Ἀννα εἶνε ἡ θελκτικωτάτη κόρη τοῦ κόσμου. Φαντασθῆτε. . .

Ὁ ἐγκέφαλος τοῦ Ῥοβέρτου ἤρχισε νὰ γυρίζῃ.

— Καθ' ἐσπέραν, προσέθηκε, τῷ πηγαίνου νὰ γευθῇ ἰδοῦ τὰ πάντα.

— Καὶ γεύεται;

— Πιθανόν.

— Τὸν εἶδατε;

— Ποτέ.

Ὁ Στεβενσὼν ἐξηκολούθησε πίνων καὶ παραδιδόμενος εἰς ἐλεγειακὴν περιγραφὴν τῆς μίς Ἀννας· ἡ γλῶσσά του ἐτραυλίξε, μετ' ὀλίγον δὲ κατέπεσε βαρέως καὶ παρεδόθη εἰς ὕπνον. Ὁ κ. Λόβτερ προσεκάλεσε τὸν Δίκ. Ὁ Στεβενσὼν μετεκομιθεὶς ἐπὶ τῆς κλίνης, ὅπου ἐξηκολούθησεν ἐν εἰρήνῃ τὸν ὕπνον του. Τὴν ἐσπέραν ἐξυπνήσας εὐρέθη μόνος· τὸ δωμάτιον εἶχεν ἀλλάξει φυσιογνωμίαν· τὸ χαρτοφυλάκιόν του ἦτο ἀνοικτὸν καὶ κενόν. Ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὅπου εἶχε προγευθῆ, ἐπιστολὴ ἐσφραγισμένη ἐφῆρεν ἐπιγραφὴν πρὸς τὸν κ. Στεβενσὼν· Ἀνοιξας δὲ αὐτὴν ταχέως ἀνεγνώ τὰ ἐξῆς: «Ἐλαθον παρὰ

τοῦ κ. Στεβενσὼν συναλλαγματικὴν ἐκ λιρ. στερ. 300 καὶ δύο τραπέζ. γραμμάτια 200 λιρῶν ἐκαστον· τὸ ἔδωκεν 700 λιρ. στερ. Π. Λόβτερ, β, Ὁξφόρδ—Στρεϊτ Λονδίνου.»

— Ἦτο αὐτὸς λοιπὸν! ἀνεκράξεν ὁ Στεβενσὼν. Ἀλλὰ πῶς διάβολον ἠδυνήθη νὰ ἔλθῃ πρὸ ἐμοῦ εἰς Παρισίους;

Ἰπὸ κτήτος τοῦ ξενοδοχείου εἰσῆλθε.

— Ποῖαν ὄραν ἦλθεν ὁ εὐγενὴς ἐκεῖνος, ὅστις κατεῖχε τὸ δωμάτιον τούτο; ἠρώτησεν ὁ Στεβενσὼν.

Ὁ ὑπὸ κτήτος τὸν παρετήρησε μετ' ἐκπλήξεως, ὁ δὲ Στεβενσὼν ἐπανέλαβε τὴν ἐρώτησίν του.

— Ἐὰν θέλετε νὰ εἴπητε περὶ τοῦ κ. Λόβτερ, κατοικεῖ ἐδῶ πρὸ ἐνός ἔτους καὶ τινῶν ἡμερῶν, ἀπεκρίθη τέλος ὁ ὑπὸ κτήτος.

Ὁ Ῥοβέρτος ἐμεινεν ἐμβρόντητος.

— Δὲν εἶνε αὐτός! ἐπιθύρησε μετὰ μικρᾶν σιωπῆν. . . Εἶνε λοιπὸν ὁ διάβολος!

Ἀνακουφισθεὶς ὀλίγον διὰ τοῦ εὐφροῦς τούτου συλλογισμοῦ, ὁ Στεβενσὼν ἐκένωσε τὸ περιεχόμενον τοῦ βαλαντίου του ἐπὶ τῆς τραπέζης· τὸ ἔμεινεν ἴσα ἴσα ὅτι ἐχρειάζετο νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Ἀγγλίαν.

Ἡ οἰκία τοῦ Πέτρου Λόβτερ, ἐν Λονδίνο, ἦτο ἀληθῆς ἀνάκτορον. Ὁλον τὸ πρῶτον πάτωμα κατεῖχον τὰ γραφεῖα, πολυτελῶς κεκοσμημένα καὶ γέμοντα στρατιᾶς ὑπαλλήλων. Εἰς τὸ δευτέρον πάτωμα εὐρίσκειτο τὸ δωμάτιον τοῦ κ. Λόβτερ, οὗτινος περιγραφὴν μᾶς ἔδωκεν ὁ Στεβενσὼν. Τὸ δωμάτιον τούτο ἐξ ἐνός μὲν εἶχε τὰ γραφεῖα τῶν γραμματέων, ἐξ ἑτέρου δὲ ἐκοινῶνει πρὸς τὰ ἀρχαῖα δώματα τῆς κυρίας Λόβτερ, ἥδη κατεχόμενα ὑπὸ τῆς κ. Θωμᾶ Βάγ. Ἡ κυρία Λόβτερ εἶχεν ἀποχωρήσει μετὰ τῆς οικογενείας τῆς εἰς τὸ τρίτον πάτωμα.

Ἡμέρας τινὰς μετὰ τὴν σκηνὴν τὴν ὁποῖαν διηγήθημεν, ἡ σύζυγος τοῦ τραπεζίτου, ἀσιδνοῦσα, ἦτο ἐξηπλωμένη ἐπὶ μακρῷ σκίμφοδος· πλησίον αὐτῆς ἡ Ἀννα ἐφυλλολόγει ἀπρὸς ἑκτὴς βιβλίον τι. Ἐὰν ἐπιπλα τῆς αἰθούσης, ὅπου αὐταὶ εὐρίσκοντο, ὑπερέβαινον τὰ ἀνώτατα ὄρια τῆς ἰδιωτικῆς μεγαλοπρεπειας.

Ἡ κυρία Λόβτερ ἦτο γυνὴ τεσσαρακοντοῦτις· ἦτο ὠχρὰ, τὸ ἄλγος δὲ ἀνεγινώσκετο εἰς διακεκριμένους χαρακτῆρας ἐπὶ τῆς μορφῆς τῆς. Ἦνίστε ἐβρίσκετο κρύφιος βλέμμα ἐπὶ τῆς θυγατρὸς τῆς, καὶ δάκρυ ὕγρανε τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς.

— Μὰ φαίνεται, εἶπεν ἡ Ἀννα, κλείουσα αἰφνης τὸ βιβλίον, ὅτι ὁ κ. Στεβενσὼν ἀργεὶ νὰ μᾶς γράψῃ.

— Ὅτι μόνον ἠρέραι εἶνε ἀπὸ ἀνεχώρησε, παρετήρησεν ἡ κυρία Λόβτερ.

— Ὅτι μὲν ἡμέραι! ἐπανέλαβεν ἡ νεανίς, εἶνε μακρὸν διάστημα.

— Τὸν ἀγαπᾷ, ἐψιθύρισε ἡ κυρία Λόβτερ· δυστυχῆς τέκνον.

Ἐπὶ τῆς ἀνήγγειλε τὸν κ. Βάγ. Τὸ ὄνομα τοῦτο ἐπένευγε καὶ ἐπὶ τῶν δύο γυναικῶν ἀνάλογον ἀποτελεσμα· ἡ κυρία Λόβτερ συνέσπασε τὰς ὀφθαλμοὺς, καὶ τῶν χειλέων τῆς Ἄννης ἐξέφυγεν ἐπιφώνημα, ὀλίγον κολακευτικὸν πρὸς τὸν εἰσεληθόντα.

Ὁ κ. Βάγ ἦτο δυσειδής. Ἡ φυσιογνωμία του ἐξέφραζε τὴν ἀπληστίαν· οἱ τρόποι του ἦσαν χυδαῖοι. Εἰσῆλθε μετὰ θρασυτήτος, ἐχαιρέτισεν ἀποτόμως καὶ ἔριψε χαρτοφυλάκιόν τι ἐπὶ τῆς τραπέζης.

— Ὁ διάβολος νὰ μὲ πάρῃ, ἀνέκραξεν, ἂν ἡ μὴς Λόβτερ δὲν γίνεται καθ' ἐκάστην εὐμορφότερα!

Ἡ φιλοφροσύνῃ αὐτῆ δὲν ἔτυχε ἀπαντήσεως. Ὁ Βάγ συναφρώσε τὸ δυσειδὲς πρόσωπόν του καὶ μετὰ τρόπου ἀποτόμου εἶπε πρὸς τὴν μητέρα· «Βίς τὸ ἔργον μας!»

Ἡ Ἄννα ἐξῆλθε τοῦ δωματίου. Ὁ Βάγ ἤνοιξε τὸ χαρτοφυλάκιον, ὅπου περιεῖχε διάφορα ἔγγραφα ἀνυπόγραφα. Ἡ κυρία Λόβτερ ἔλαθε κάλαμον καὶ χωρὶς νὰ τὰ ἀναγνώσῃ, τὰ ὑπέγραψεν ὅλα.

— Ὁ ἀνόητος ἐκεῖνος Στεβενσὼν δὲν ἔγραψε καθόλου, εἶπεν ὁ Βάγ.

Ἡ κυρία Λόβτερ ἐθορυβήθη.

— Ἄν εἶνε λοιπὸν πλέον ἐλπίς; ἠρώτησε.

— Ἄν βλέπω τοιαύτην, ἀπεκρίθη ὁ Βάγ μετὰ ψυχροτάτης ἀδιαφορίας.

— Πῶς! ἡ ἀπειρος ἐκεῖνη πίστις;...

— Τὸ πᾶν, φιλότατη κυρία, φθίρεται... ἐξαιρουμένου τοῦ πρὸς τὴν Ἄνναν ἔρωτός μου.

Ἀέγων ταῦτα, ὁ Βάγ ἔτριψε τὰς χεῖρας, ἐξ εὐχαριστήσεως. Ἡ κυρία Λόβτερ κατέστειλεν ἀγανακτήσεως κίνημα.

— Ἀλλά, ἐπανελάθειν αὐτῆ, ὁ Ῥοβέρτος εἶνε τίμιος νέος· θὰ ἐξετέλεσε βεβαίως τὰς εἰσπραξίαις τὰς ὁποίας εἶνε ἐπιφορτισμένος· μετ' ὀλίγον θὰ λάθωμεν...

— Τί; χιλιάδας τινὰς λιρῶν; ἀλλ' αὐταὶ εἶνε τριῶν ἡμερῶν ζωή... Ἐσκέφθητε περὶ τῆς προτάσεώς μου;

— Οὕτω λοιπὸν, ἀνέκραξεν ἡ κυρία Λόβτερ, καταντῶμεν εἰς τὴν ἐπαιτείαν!

— Ἀληθέστατα, καλή μου κυρία.

— Καὶ ἔπειτα ἔρχεσαι νὰ μὲ ζητήσῃς τὴν κόρην μου! εἶπεν ἡ κυρία Λόβτερ μετὰ τρεμούσης φωνῆς. Ἡ εὐτυχία μας ἦτο μεγάλη· σὺ ἴσο τότε εὐτελῆς γραφεὸς. Ἦδη εἶσαι ἐκατομμυριούχος, καὶ ἡμεῖς δὲν ἔχομεν τίποτε πλέον! Ἰσχυρὸς κατὰ γυναικῶν ἢ βαρύνει ὁ φόβος τῆς ἀνύμφης δικαιοσύνης, σὺ, συνένος τῆς, ὁ κακὸς αὐτῆς δαίμων, τῆ εἶπες; Ὁὰ πλουτίσω μὲ τὴν δυστυχίαν σου· μὴ λόγους! μὴ παράπονα! πρέπει νὰ ἐκλέξῃς μεταξὺ πενίας ἢ ἀτιμίας. Βαίωπη-

σα, διότι σὲ ἤξευρα ἀγενῆ... Ἄλλ' ἤδη ἐρχέσαι νὰ μὲ ζητήσῃς τὴν κόρην μου... σὺ!...

— Μὰ τὴν τιμὴν μου, ἀπήντησεν ὁ Βάγ, βλέπω ὅτι ὑπάρχει τι ἀληθὲς εἰς ὅλα ταῦτα. Ἐπὶ τὰ πλοῦτη σὰς, φιλότατη κυρία μου, ὅθεν ἔπειτα, ὅτι τὰ κατέχω· ἐπικαλοῦμαι περὶ τούτου τὴν προσοχὴν σὰς. Ὅσον δὲ διὰ τὴν χεῖρα τῆς μὴς Ἄννης, σὰς τὴν ζητῶ τῷ ὄντι σπουδαίως.

— Ποτέ! Εἶμαι γυνὴ ἀδύνατος, ἔγινε ἐνόχος ἐγκλήματος, ἀλλὰ τοῦτο ἔπραξα χάριν τοῦ τέκνου μου καὶ ὁ Θεὸς θὰ μὲ συγχωρήσῃ.

— Ὁὰ καταστήσω πλουσίαν τὴν κόρην σὰς, καὶ ὑμᾶς δὲ, φιλότατη κυρία, ὁὰ ἐξασφαλίσω διὰ συντάξεως καλῆς.

— Ποτέ! ἐπανελάθειν ἡ κυρία Λόβτερ.

— Μὴ λησμονεῖτε, κυρία, ὅτι δύναμαι νὰ σὰς ἀφανίσω...

Ἡ κυρία Λόβτερ εἰσιώπησεν. Ὁ Βάγ ἐπανελάθει τὸ χαρτοφυλάκιόν του, ἠγέρθη καὶ εἶπε: «Σὰς ἀφίνω ἕως αὐρίου νὰ σκεφθῆτε». Ἐπειτα χαιρετίσας ἀποτόμως ἐξῆλθε.

Ἡ κυρία Λόβτερ ἦτο ἡ μόνη ὅτι ὁ Γωβίας τῆ ἔφερε τὴν ἐπιστολήν, δι' ἧς ὁ σύζυγός της τῆ ἀνήγγελλε τὸν ὑποτιθέμενον θάνατόν του· ὁ Γωβίας ὑπηρετεῖ δεκαπέντε κλα ἔτη τὸν κ. Λόβτερ· ἡ κυρία Λόβτερ ἦτο γυνὴ ἀγαθὴ· τὴν ἠγάπα καὶ ἐμέμφοτο ἑαυτὸν ὅτι πολλάκις συνετέλει εἰς τὸ νὰ τὴν ἀπατᾷ. Μόλις ἡ δυστυχὴς γυνὴ διέτρεξε τὰς πρώτας γραμμὰς τῆς ἐπιστολῆς καὶ ἐλιποθύμησεν. Ὁ Γωβίας καταγινόμενος νὰ τῆ παρέξῃ βοήθειαν, ἔβριψε βλέμμα ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς, ἧτις ἐκεῖτο ἀνοικτῆ πρὸ τῶν ποδιῶν της, καὶ ἀνέγνωσε τὸ περιεχόμενον. Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς βοηθήσῃ, ἀνέκραξε. Τί ὁὰ γείνη τῶρα ἡ οἰκία; Ἄ! Ὁὰ σωθῆ!

Ἐπειδὴ ἡ κυρία Λόβτερ τὸν παρατήρει ἐκτεπληγμένη, προσέθηκεν ἐν εἶδει ἐξηγήσεως. «Ἡ ἐντιμότης σου, ὁ κ. Λόβτερ, ἀπέθανεν, εἶνε ἀληθές· ἀλλὰ θὰ τὸν ἀναστήσω ἐγὼ... ἐγὼ ὁ Γωβίας.» Ταῦτα εἰπὼν, ἔσυρε τὴν χάραν πρὸς τὸ γραφεῖον τοῦ μακαρίτου τραπέζιτου.

Ὁ Βάγ εἰσῆρχετο τὴν στιγμήν, καθ' ἣν ἐξῆλθον· εἶδε κατὰ γῆς τὸν ἀνοικτὴν ἐπιστολήν, τὴν ἔλαθε καὶ οὐδόπως ἐδίστασε νὰ τὴν ἀναγνώσῃ.

Ὁ Γωβίας ἀνοίξας σκευοθήκην ἔσυρε μακρὸν παραπέτασμα κρύπτον ἀκριβῶς τὸ περιεχόμενον. Ἡ κυρία Λόβτερ ἀφῆκε μεγάλην κραυγὴν· ὁ Βάγ, ὅστις τὴν ἠκολούθει κρυφίως, παρέτρησε τὸ περιεχόμενον τῆς σκευοθήκης.

— Εἶνε αὐτός, δὲν εἶν' ἀληθές; εἶπε θριαμβευτικῶς ὁ Γωβίας. Ὁ! αὐτὸς κατεσκευάσθη ἀπὸ χεῖρα καλλιτέχοντος. Ἡ ἐντιμότης σου ἐπλήρωσεν ἐκατὸν λίρας στεργίνας.

Βίς τὴν θῆαν ταύτην, οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς χήρας ἐπλημμύρησαν δακρύων.

— Ἡ κυρία, εἶπεν ὁ γέρον Γωβίας, θὰ λάθῃ

εὐσπλαγγίαν πρὸς πτωχὸν ἄνθρωπον καὶ θὰ τὸν συγχωρήσατε. Δίσχύνουμαι νὰ τὸ ὁμολογήσω, ὁ κήριος αὐτός σύζυγός σὰς ἐχρησίμευσεν εἰς τὸ νὰ σὰς ἀπατᾷ, καὶ ἐνειχόμεν κατὰ μέγα μέρος εἰς τὸν δόλον· ἀλλ' ἡ ἐντιμότης σου ἦτο κύριός μου καὶ ὤφειλον νὰ τὸν ὑπακούω. Κἀθ' ἐσπέραν, διὰ ταύτης τῆς ὕρας τὴν ὁποίαν δὲν βλέπετε, τοσοῦτον ἐπιτηδείως εἶνε κρυμμένη, ἐξήρχετο καὶ ἐπήγαινε εἰς τὰ χαρτοπαικτεῖα· ἐγὼ ἔθετα αὐτὸ τὸ ἀγαλλμα εἰς τὸν σκιμποδα καὶ ἤναπτον τὴν λάμπαν. Ἀπὸ τὰ παράθυρά σὰς ἐβλέπετε κολλάκις· ὁὰ ἐθαυμάζετε βεβαίως τὴν ἀκάματον εἰς τὸ ἔργον ὑπομονὴν τῆς ἐντιμότητός σου.

— Ἀρκεῖ! διέκοψεν ἡ κυρία Λόβτερ. Ἀλλὰ διατί μοι λέγεις ἤδη ταῦτα;

— Διατί; καὶ δὲν μὲ ἐνοεῖτε λοιπόν; Ἐκεῖνο ὅπου ἠπάτησεν ὑμᾶς, τὴν σύζυγόν σου, δὲν ἤμπορεῖ νὰ ἀπατήσῃ τὸν κόσμον;

Ἡ χήρα ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν χειρῶν της καὶ εἶπε μετ' ἀθυμίας: Ὁὰ εἶνε ψεῦδος ἐπίσης ἐνοχον ὅσον καὶ ἀνομφελές.

— Ἐνοχον, ἴσως· ἀνομφελές ὅμως ὄχι, προσέθηκεν ὁ Βάγ, ὅστις αἰφινιδίως ἐνεφανίσθη.

Ἡ κυρία Λόβτερ ὡπισθοδρόμησε τεταραγμένη.

— Μὴ φοβείσθε τίποτε· ἤξεύρω περὶ τίνος πρόκειται, ἐπανελάθειν ὁ Βάγ, δεικνύων τὴν ἀνοικτὴν ἐπιστολήν· ἐμπιστευθῆτε εἰς ἐμέ.

Προσῆλθε τότε τὰ διαπτερά του ἐπὶ τοῦ κήριον ἀγάλλματος καὶ τὸ παρετήρησεν ἀτενῶς. «Μὰ τὴν πίστιν μου, ἀνέκραξεν ἔπειτα, ἐγὼ πρῶτος ἤθελον ἀπατηθῆ! Ὁ διάβολος αὐτὸς ὁ διευθυντής! ποῖος νὰ τὸ ἔλεγε... Γωβία, φίλε μου, συνέλαβες φωτοδόλον ἰδέαν καὶ εἶσαι ὁ μαργαρίτης τῶν ὑπηρετῶν... Ἄφες μας τώρα.

Ὁ κ. Βάγ ἐκέκμητο τὴν ἀρετὴν τοῦ νὰ γίνεταί μισθός εἰς ὄλους. Ὁ Γωβίας ἠσθάνθη ἰσχυρὰν ἐπιθυμίαν νὰ τῷ ἀντεπιστρέψῃ τὴν διαταγήν, ἢν εἶχε λάβει παρ' αὐτοῦ, ἀλλὰ δεκαπενταετῆς δουλεία θὰ κατεδάμαζε καὶ τὴν δραστηριωτάτην φύσιν· δὲν ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ τι καὶ ἐξῆλθεν. Ἡ κυρία Λόβτερ παραδεδομένη εἰς τὴν θλιψίν της δὲν παρετήρησε καὶ τὴν ἀτοπον ἔλευσιν τοῦ Βάγ, πολλὰ δὲ μάλλον τὴν προπέταιαν τοῦ ὑπαλλήλου τούτου, ὅστις ἐδίει προσταγὰς ἐν τῇ οἰκίᾳ της, καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτῆς.

Ὁ Βάγ ἄμα ἀπαλλαγθεὶς τοῦ ἀρχαίου ὑπηρετοῦ, ἀνέπτυξε πᾶσαν τὴν εὐγλωττίαν του, ὅπως καταπέσει τὴν κυρίαν Λόβτερ. Ἦσαν βεβαίως περὶ τῆς ἐγεμυθίας τοῦ Γωβίου· αὐτὸς μὲν ὁ Βάγ, ἐμελλε νὰ λάθῃ γνώσιν τῶν ἰδιαιτέρων λογιστικῶν βιβλίων τοῦ τραπέζιτου νὰ διευθύνῃ τὸν τραπέζικόν οἶκον, ἡ δὲ κυρία Λόβτερ νὰ ἀναδεχθῆ τὴν ὑπογραφὴν, ἀπομιμουμένη τὸν χαρακτῆρα τοῦ συζύγου της. Ἐπρεπε καὶ αὐτὴ νὰ κάμῃ κατὰ τι!

Ἡ κυρία Λόβτερ ἤρνετο πάντοτε. Ὁ Βάγ ἐ-

πανελάθει τὴν εὐγλωττίαν του καὶ ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ του ἀνέφερε τὸ ὄνομα τῆς Ἄννης, ἢν ἐλάτρευεν ἡ μήτηρ της καὶ χάριν τῆς ὁποίας ἠδύνατο καὶ ἔγχαλμα νὰ διαπράξῃ. Ἡ δυστυχὴς γυνὴ δὲν ἠδυνήθη ν' ἀντιστῆ πλέον.

Οὕτω δὲ, τὰ τρία συστατικὰ μέρη, ἄτινα συνιστοῦσι τραπεζίτην, ἐδημιουργήθησαν: τὸ σῶμά του, τὰ βιβλία του καὶ ἡ ὑπογραφή του. Ἀδύνατον νὰ φαντασθῆ τις ἐντελεστέραν ἀνάστασιν.

Τῆ ἐπαύριον, ἡ μυστηριώδης σκευοθήκῃ ἐκενώθη, ὁ κήριος ἀνδρὶς ἐνεδύθη διὰ κοιτανίτου καὶ ἐκαθίσθη ἐπὶ σκιμποδος. Ἐκρημνίσθη τὸ διάφραγμα, τὸ χωρίζον τὸ δωματίον ἀπὸ τῶν γραφείων, ἀντικαταστάθην δι' ὑελωτοῦ, μὲλις διαφανοῦς, διὰ τοῦ ὁποίου διέκρινέ τις τὸν κ. Λόβτερ βαθείως σκεπτόμενον.

Ὁ Βάγ εἶχε καλῶς προμαντεύσει· τὸ ἀλλόκοτον τοῦ δόλου ἀπεμάκρυνε πᾶσαν ὑπόνοιαν. Ὅτε τὸ κοινὸν εἶδε παραδόξως παρατεινομένη τὴν ἀπουσίαν τοῦ τραπέζιτου, δὲν ὑπέπνευσε μὲν τὸν θάνατόν του, ἀλλὰ τὸν ἐνόμισε παράφρονα. Τοῦτο ὑπῆρξεν εἰς τὸν οἶκον Λόβτερ πρώτη δυσπιστίας αἰτία. Ἀλλο τι δὲ, ἐτι ἐλευριώτερον ἐγένετο: αἱ μεγάλαι καὶ δυνεκεῖς καταχρήσεις τοῦ Βάγ. Ἡ κυρία Λόβτερ εἶχεν ἀδυσωπήτως καὶ ταχέως τιμωρηθῆ διὰ τὴν ἀδυναμίαν ἣν εἶχεν, ἀκολουθήσασα τὰς συμβουλάς τοῦ ἀνθρώπου τούτου. Ἀρχων ἀπόλυτος τῆς οἰκίας, οἰκειοποιούμενος τὰ πάντα, καθυστέρει τὰς πληρωμάς καὶ κατέστρεψε τὴν μεγίστην πίστιν, ἢν ποτε τραπέζιτης ἀπέκτησε διὰ τῆς εἴτε ἀληθοῦς, εἴτε ἐπιπλάστου εὐθύτητός του. Εἶχεν ὄνειροπολήσει νὰ γείνη ἐκατομμυριούχος.

Ἡ κυρία Λόβτερ ἠκολούθει κατὰ βῆμα τὴν χρηματικὴν ἐκείνην σφαγὴν καὶ ἠναγκάζετο νὰ ἐπικυρῶνῃ διὰ τῆς ὑπογραφῆς της ἐκάστην τῶν καταχρήσεων τοῦ ἀρχαίου ὑπαλλήλου. Ἡ χήρα ὑπέγραφε τὰς πράξεις, ὁ δὲ Βάγ φρονόμενος τὸ ποῦν αὐτῶν, ἐὰν δὲ ἐνίοτε ἐτόλμηε νὰ τῷ ἀπευθύνῃ παρατήρησιν τινὰ, ὁ ἀρχαῖος ὑπάλληλος, ἀθθάδης, ἀνηλεής, τῆ ἀπηρέθμει ἐθελαρέσκως τὰς ἐπιβαλλομένας ὑπὸ τοῦ ἀγγλικοῦ κώδικος κατὰ τῶν πλαστογράφων ποινάς. — «Φιλότατη κυρία μου, τῆ ἔλεγεν ἀκολούθως, διατί κλαίετε; βλέπετε πόσον φροντίζω περὶ ὑμῶν.»

Ἐξ ἡμέρας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ τραπέζιτου, ὁ Βάγ εἶχε τὴν ἀναίδειαν ν' ἀποδιώξῃ τὴν κυρίαν Λόβτερ ἐκ τοῦ δευτέρου πατώματος τῆς οἰκίας τὸ ὁποῖον αὐτὴ κατεῖχεν, ὅπως κατοικήσῃ αὐτὸς καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ περιελαμβάνετο, ὅπως εἶπομεν, τὸ ἰδιαιτέρον δωματίον τοῦ Πέτρου Λόβτερ. Πλὴν τούτου εὖρε μογηρὰν καὶ κακοῦργον ἠδονήν, νὰ σωρεύῃ τὴν καρπὸν τῶν ἀρπαγῶν του εἰς τὸ χρηματοκιβώτιον τοῦ παλαιοῦ του κυρίου. Ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ κ. Λόβτερ, δὲν εἶχον εὐρεῖ τὸ κλειδίον τοῦ χρηματοκιβώ-

τίου ως και τὸ τῆς κεκρυμμένης ἐκείνης θύρας, ἥτις ἐχρησίμευεν εἰς αὐτὸν νὰ εἰσέρχεται εἰς τὴν οἰκίαν του ἐπιστρέφων ἐν τῶν νυκτερινῶν αὐτοῦ ἐκδρομῶν. Ἡ θύρα αὕτη ἐλκυσμένη ὡς περιττή, τὸ χρηματοκιβώτιον ὅμως ἀνερχθῆ καὶ ὁ μηχανικός, ὅστις τὸ εἶχε κατασκευάσει ἐπιρρομῆσας νέον κλειδίον· τοῦτο δὲ ἔκεινεν εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν χρῆσιν τοῦ Βάγ.

Ὁ ἀρχαῖος ὑπάλληλος ἐξηκολούθει ἀσπλάγχνως τὸ ἔργον του, ἔτρεφε δὲ πάντοτε βαθὺ αἰσθημα πρὸς τὴν Ἄνναν. Ἄφ' οὗ ἀπέκτησε τὰ ἑκατομύρια του, ἐζήτησεν ἐκ νέου τὴν χεῖρά της ἀλλ' ἔλαβε ἀρνητικὴν ἀπάντησιν.

Τὸ ταμεῖον του ἐπληροῦτο καθ' ἑκάστην χρυσῶν καὶ τραπεζικῶν γραμματίων, ἡ δὲ ὑπόληψις τοῦ Λόβτερ ἤθελε κλονουμένη σπουδαίως. Ὁ Βάγ ἐπανέλαβε τὴν πρότασιν του, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ δὲν ἔτυχον εὐνοϊωτέρας ἀπαντήσεως.

Ἐν τούτοις ἡ εἰδήσις ὅτι ὁ Λόβτερ ἦτο παράφρων διεδόθη καθ' ὅλον τὸ λονδίον καὶ ὑπῆρξε θανατηφόρον κτύπημα κατὰ τὸν τραπεζικὸν τοῦ οἴκου. Ὅλοι ἀπέσυραν τὰ χρηματικά των κεφάλαια καὶ αἱ πληρωμαὶ ἀνεστάλησαν· ἐστειλαν ἀπεργαζόμενοι εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐπιτετραμμένους ν' ἀνακαλύψωσι πιστώσεις λησμονηθείσας κατὰ τοὺς καιροὺς τῆς εὐτυχίας. Τοῦτο ἦτο μάταιον μέσον.

Ὁ Βάγ ἐξελέξατο τὴν ἐσχάτην ἐκείνην στιγμήν ὅπως ζητήσῃ ἐκ νέου τὴν χεῖρα τῆς Ἄννης, τὴν φορὰν ταύτην πεπειθὼς ὅτι δὲν θὰ τῆ τὴν ἡρνούνηται Ἡ νέα ἀρνησις τῆς μητρὸς τὸν ἐνέπλησε μανίας καὶ ἠπειλήσας τὴν δυστυχῆ μητέρα, ἥτις ἐτόλμησε νὰ ὑπερασπίσῃ κατ' αὐτοῦ τὸ μέλλον τοῦ τέκνου της. Δυστυχῶς, ὁ Βάγ δὲν ἦτο ἐκ τῶν ἀνθρώπων τῶν μὴ ἐκπληρούντων τὴν ἀπειλήν, ὅσον ἀποτρόπαιος καὶ ἀν ἦτο αὕτη.

— Ἐχω τρία ἑκατομύρια ἤδη, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν, ἀφίπων τὴν κυρίαν Λόβτερ. Ὁ διάβολος νὰ μὴ πάρῃ ἀν ἐπιτρέψῃ εἰς κἀνένα νὰ εἶπῃ τὸ ὄχι, πρὸς ἀνθρώπον, ὅποιος ἐγώ.

Ἐπανερχόμενος δὲ εἰς τὸ δωμάτιόν του ἐνόμισεν ὅτι ἤκουσεν ἐλαφρὸν τινα θόρυβον ἐν τῇ γραφείῳ τοῦ παλαιοῦ προϊσταμένου του Σπεύσας δὲ εἰς τὸ γραφεῖον εὗρεν αὐτὸ κενόν. Ὅποτε ὁμοίως ἠθέλησεν, ὅπως καθ' ἑκάστην ἐπραττε, νὰ στρέψῃ καλῶς τὸ κλειδίον τοῦ χρηματοκιβωτίου του, παρετήρησεν ὅτι δὲν ἀνοίγεται.

— Τί θὰ πῆ αὐτό; ἐψιθύρισεν ὠχρῶν. Νὰ εἰσερχώσῃ τις; . . . Ἄλλ' ὄχι, εἶπε ἀδύνατον. Ἐγὼ θὰ ἐβλαψα τὸ κλειδίον. Εἰς αὐρίον τὰ σπουδαία.

Τῆ ἐπαύριον ὁ Βάγ εἶχε λησμονήσει ἐντελῶς τὸ κλειδίον. Καθ' ὅλην τὴν νύκτα περιεστρέφοντο ἐν τῇ κεφαλῇ του σχέδια ἐκδικήσεως. Ἄμα ἐξυπνήσας ἔσπευσε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν κυρίαν Λόβτερ νὰ προτείνῃ τελευταίαν τινὰ πρότασιν.

Ἄβαν ἐπιμένῃ καὶ πάλιν, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν,

ὁ ἀνακριτὴς θὰ διαδραματίσῃ τὸ μέρος του εἰς τὴν λύσιν τῆς κωμῆδίας. Ἄμα φυλακισθεὶς τῆς φιλότατης κυρίας, θὰ ἴδωμεν ἀν ἡ κόρη της θὰ παρακληθῆ νὰ γείνη κυρία Βάγ.

Πρὶν δ' ἡ ἀναχωρήσῃ ἐρρίψῃ βλέμμα εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κ. Λόβτερ. Τὸ ἀγαλμα ἦτο ἐκεῖ, φοβερὰ μαρτυρία κατὰ τῆς χήρας. Ἐκλείσει καλῶς τὴν θύραν καὶ ἀνέβη τὴν κλίμακα.

Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν, τὸ σκιδώμα τοῦ τοίχου τοῦ γραφείου ἔτριξεν ἐλαφρῶς, ἡ κεκρυμμένη θύρα ἀνοίγεται καὶ δύο ἀνθρωποὶ εἰσῆλθον.

— Μόλις δύναμαι νὰ πιστεύσω τὰ μάτιά μου, εἶπεν ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν μετὰ ταπεινῆς καὶ τρεμούσης φωνῆς· εἶνε δυνατὸν ν' ἀνεστῆθῃ ἡ ἐντιμότης σας;

Ὁ κ. Λόβτερ, (διότι αὐτὸς ὁ ἴδιος ἦτο) ἔθεσε τὸν δάκτυλον εἰς τὸ στόμα, καὶ ὁ γέρον Τωβίας ἠναγκάσθη ν' ἀναβάλῃ τὰς μακρολόγους παραστάσεις τοῦ θαυμαστοῦ του.

— Ἐνοῶν τοῦτο, εἶπεν ὁ τραπεζίτης δεικνύων τὸ ἀγαλμα, ἀλλὰ τὰ ἐπίλοιπα ἐζήτησέ με.

Ὁ Τωβίας ἤξευρεν ἐπιπολαίως πως ὅτι συνέβαιναν εἰς τὴν οἰκίαν. Διηγήθη τὰ μηχανήματα τοῦ Βάγ, καὶ τὸ ἀξιοθρήνητον αὐτῶν ἀποτέλεσμα. Ὁ τραπεζίτης δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστείλῃ ἀναφώνησιν λύπης, μανθάνων τὴν διακοπὴν τῶν πληρωμῶν.

— Ἰπάρχει ἐδῶ μέσον νὰ τὰς ἐπαναλάβῃ τις; εἶπεν ὁ Τωβίας κτυπῶν ἐπὶ τοῦ χρηματοκιβωτίου.

Ὁ Λόβτερ ἔσεισε τὴν κεφαλὴν.

— Τρία ἑκατομύρια, ἀνεφώνησεν. Ἄνευ πίστεως, τί εἶνε τρία ἑκατομύρια εἰς τὸν οἶκον Λόβτερ;

Ἀποτεινόμενος δὲ πρὸς τὸν Τωβίαν, εἶπεν:

— Ὁ Βάγ αὐτὸς εἶνε προπετὴς κἀθαρμὰ θὰ τιμωρηθῆ. . . ἀλλὰ διὰ τίνος ἐμμεῖτο τὴν ὑπογραφὴν μου;

Ὁ Τωβίας εἶπεν ἀρκετὰ χαμηλὰ τὸ ὄνομα τῆς κυρίας Λόβτερ. Ζωηρὰ δυσαρέσκεια ἐζωγραφίσθη ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ τραπεζίτου. Μετὰ τινα δευτερόλεπτα σιωπῆς, ἐνευσεν εἰς τὸν Τωβίαν νὰ ἐξέλθῃ.

Ὁ Πέτρος Λόβτερ εἶχε διατηρήσει, κατὰ τύχην καὶ ἀνευ προμελετημένου σκοποῦ, τὸ κλειδίον τῆς κρυφίας θύρας καὶ τὸ τοῦ χρηματοκιβωτίου του. Τὴν πρότεράιν εἶχε φθάσει εἰς λονδίον, καὶ μόλις καταβάς ἐκ τοῦ ὄχηματος, εἰσῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖόν του. Κατὰ τὸ ἀπὸ Λόβτερ εἰς λονδίον ταξιδίον του, ἠδυνήθη νὰ πεισθῇ συνδιαλεγόμενος μετὰ περιηγητῶν, ὅτι ὁ Στεβενσὼν οὐδέποτε τὸν εἶχε ἀπατήσει· ἡ πίστις τοῦ καταστήματός του ἐκλονεῖτο αὐτὸς δὲ ὁ ἴδιος ἐνομιζέτο παράφρων. Καὶ ὅμως, ἔλαβεν ἐλπίδας, εὐρίσκων τὸ χρηματοκιβώτιον πλήρες χρημάτων, διὰ πᾶν δ' ἐνδεχόμενον μετέβαλε τὴν τάξιν τοῦ κλειθροῦ, οὗ ἕνεκα ὁ Βάγ δὲν ἠδυνήθη, ὡς εἶδομεν ἀνωτέρω, νὰ ἀνοίξῃ.

Θόρυβος ἀφηνίδιος ἠκούσθη εἰς τὸ παρκελιμένον δωμάτιον. Ὁ τραπεζίτης ἤρπασε τὰ πιστόλιά του καὶ ὤρμησε πρὸς τὴν θύραν, ὅποτε ἡ φωνὴ τῆς κυρίας Λόβτερ ἠκούσθη.

— Ἐλεος, ἔλεγεν ἱκετεύουσα, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ σὰς ζητῶ ἔλεος.

— Καὶ ἐγὼ, ἀπάντησεν ὁ Βάγ μετὰ περιφρονησεως, σὰς ζητῶ τὴν χεῖρα τῆς μητρὸς Ἄννης. Ὁ Πέτρος Λόβτερ ἐκόλλησε τὸ οὖς εἰς τὸ κλειθρον.

— Ἀκούσατε, φιλότατη κυρία, ἔλεγεν ὁ Βάγ· τὸ ζήτημα εἶνε ἀπλοῦν· ὁ σκοπός μου εἶνε ἀμετάκλητος, σταθερός. Κάμετε ὅτι σὰς ζητῶ ἄλλως σὰς καταμηνύω πάραυτα ἐπὶ πλαστογραφία. Καί, δόξα τῇ Θεῷ, ἔχω ἐκεῖ ἀπόδειξιν, τὴν ὅποιαν δὲν δύναται νὰ παραβλέψῃ τὸ δικαστήριον.

Ἡ κυρία Λόβτερ ἔπεσε πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Βάγ, καὶ ἔλεγε θαυμάσια:

— Δὲν δύναμαι. . . Ὡ! ἀκούσατέ με, κύριε Βάγ, δὲν δύναμαι. Βότρυιαν, ὑπόληψιν, ἔταν ἐπάρκειτο περὶ αὐτῶν μόνον τῶν πραγμάτων, σὰς τὰ ἀφίνα· ἀλλὰ τὴν Ἄνναν μου, τὸ δυστυχές μου τέκνον! νὰ θυσιάσω τὴν εὐτυχίαν της! . . . δὲν δύναμαι.

— Τότε, ἀφήσατε ἐλεύθερα τὰ ἐνδύματά μου, φιλότατη μου κυρία· ὑπάγω ἀμέσως εἰς τὸ δικαστήριον.

Ὁ θόρυβος ἔπαυσεν· ὁ Βάγ εἶχε ἀναχωρήσει· ὁ Λόβτερ ἠγέρθη, καὶ μόνος ἠδύνατο νὰ καταστείλῃ τὴν χαρὰν του. Ἐπανῆλθε δὲ εἰς τὸ ἀρχαῖον γραφεῖόν του.

— Ἀναμφιβόλως, εἶπε, δὲν εἰμαι δυστυχῆς παρὰ μόνον εἰς τὰ χαρτιά.

Ὁ γέρον Τωβίας, παραφυλάττων ἐκεῖ ἔδραμε ἡ δουλὴ τὴν κυρίαν Λόβτερ, ἥτις ἐπιπόνως ἠδυνήθη νὰ ἀναβῆ τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος. Ἦτο ἐν τῷ δωματίῳ της περιεστοιχιμένη ὑπὸ τῶν τέκνων της καὶ τοῦ Στεβενσὼν, ὅστις πρὸ μικροῦ εἶχε φθάσει εἰς λονδίον. Ἡ δυστυχῆς γυνὴ δὲν ἠδύνατο, κνιγομένη ὑπὸ τῶν δακρύων της, νὰ προφέρῃ λέξιν. Ὁ γέρον Τωβίας ἐθεώρει λυπηρῶς τὴν σκηνὴν ταύτην καὶ ἐπανελάμβανε καθ' ἑαυτὸν ἀκαταπαύστως:

— Ὁ Θεὸς νὰ μὰς εὐσπλαγγισθῆ! . . . Ἐκτὸς μόνον ἀν ἡ ἐντιμότης του ἠθέλησε. . .

Παράδοξον σκάνδαλον ἐγένετο ἐν Ὁξφόρτ— Στρέϊτ, ὅποτε εἶδον δικαστικὸν ὑπάλληλον μετὰ τριῶν κλητῶν διαβαίνοντα τὸ κατώφλιον τῆς οἰκίας Λόβτερ. Ἡ οἰκία αὕτη παρήκμαζεν ἀπὸ πολλοῦ ἤδη· ἀλλ' ὁ ἀρχηγός της, καὶ ὡς παράφρων, οὐχ ἦττον ἔθεωρετο ὑπὸ τοῦ λαοῦ ὡς ἐντιμὸς ἀνθρώπος. Τί ἦλθον νὰ κάμωσι τὰ ἀποτρόπαια ἐκεῖνα πρόσωπα τοῦ δικαστικοῦ ὑπαλλήλου καὶ τῶν κλητῶν; Ἀν ἦτο καλλίτερον νὰ ἀφήσασαι τὸν θανατικὸν καὶ ἐκπνευσθῇ ἡσυχῶς;

Τοιοῦτο ἦσαν οἱ καλοκάγαθοι διαλογισμοὶ

ἐκατοστῶς τινὸς κεχρησθέντος πάσης τάξεως συνθηρομένης ἐμπροσθεν τῆς ἐξω θύρας. Ἐν τούτοις ὁ Βάγ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοὺς ἀνθρώπους τῆς δικαιοσύνης· ἀνήλθεν εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα καὶ διέταξε τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ καταστήματος νὰ ἐξέλθωσιν, ὅπως συνέτεινεν εἰς τὴν ἀύξησιν τοῦ ἐξωθεν ἱσταμένου πλήθους.

— Κύριε, ἡ καταγγελία σας εἶνε σοβαρὰ, εἶπεν ὁ δικαστικὸς ὑπάλληλος· σὰς ἀφίνω καιρὸν νὰ σκεφθῆτε· ἐπιμένετε ὑποστηρίζων αὐτήν; Ἄντι ἀπαντήσεως, ὁ Βάγ προσεπάθησε νὰ ἀνοίξῃ τὴν θύραν τοῦ δωματίου, τοῦ παρκελιμένου εἰς τὰ γραφεῖα. Βύρων δ' αὐτὴν κεκλεισμένην, ἔθραυσεν ὕψλον καὶ ὕψωσε τὸ παραπέτασμα.

— Ἰδέτε! εἶπε.

Τὸ ἀγαλμα ἐφάνη. Ὁ δικαστὴς καὶ οἱ κλητῆρες ἐγνώρισαν προσωπικῶς τὸν Πέτρον Λόβτερ· τὸ ἀντίτυπον ἦτο τοσοῦτον θαυμασιῶς ἀκρίβης, ὥστε ἔκεινεν ἀμφιβόλλωντες. Μόνον ἡ ἀκινησία τοῦ κνήρινου ὄγκου ἠδυνήθη νὰ τοὺς καταπίσῃ ὅτι ὁ τραπεζίτης δὲν ἦτο αὐτὸς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν των.

— Ἰδέτε! ἐπανέλαβεν ὁ Βάγ. Ἀπὸ ἐνὸς ἡδὴ ἔτους, ἰδοὺ ποῖος ἔχει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ καταστήματος Λόβτερ. Τὸ ὑπεύθυνον τοῦτο σρατήγημα ἐπινοήθη ὑπὸ τῆς χήρας. . .

— Ἡ πιθανότης εἶνε τῷ ὄντι κατ' αὐτῆς, ἐπέλαβεν ὁ δικαστικὸς ὑπάλληλος· ἀλλ' ἡ δικαιοσύνη ἀπαιτεῖ τὴν περαιτέρω ἐνέργειαν· ἀνοίξατε, ὅπως δυνηθῶμεν νὰ εἰσέλθωμεν.

Ὁ γέρον Τωβίας δὲν ἠδυνήθη νὰ περιστείλῃ τὴν ἀνήσυχον αὐτοῦ περιεργίαν· εἶχε καταβῆ ἀροποδοτή. Ὁ Βάγ παρετήρησε τὴν φαλακρὰν κεφαλὴν του παρὰ τὴν θύραν τῶν γραφείων.

— Ἐνα πέλεκυν! εἶπεν.

Ὁ Τωβίας ὑπήκουσεν ἀκουσίως. Ὁ Βάγ ἤρπασε τὸν πέλεκυν· μέρος τοῦ ὕψους τοῦ περιφράγματος κατέπεσεν. Ὁ δικαστικὸς ὑπάλληλος εἰσῆλθεν ἀμέσως διὰ τοῦ ῥήγματος ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Βάγ καὶ τῶν κλητῶν. Ὁ Τωβίας ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ τοίχου, καὶ ἐν δάκρυ ὕγρανε τὰ βλέφάρα του.

— Ἐκτὸς μόνον ἐάν ἡ ἐντιμότης του ἠθέλησεν. . . ἐψιθύρισε μετὰ λυπηρῆς φωνῆς.

— Καὶ ἤδη, εἶπεν ὁ Βάγ, ἡ δικαιοσύνη εἶνε εὐχαριστήμενη; Ἡ μαρτυρία αὕτη ἀφίνει πλέον ἀμφιβόλιον τινά;

Καί, πρὸς μείζονα ἐνίσχυσιν τῶν λόγων του, κατέφερε σφοδρὸν κτύπημα ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ κνήρινου ἀγάλματος, ὅπως ἀνωρθῆ ἐπὶ τῶν ποδῶν του.

Ὁ Βάγ ἐκίρτησε πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσεν ἡμιθανὴς ὑπὸ τράμου πλῆσιον τοῦ γέροντος Τωβίου.

— Ζήτω ἡ ἐντιμότης του! ἀνέκραξεν οὗτος μετ' ἐνθουσιασμοῦ.

— Τί με βλέπετε; ἤρώτησε ψυχρῶς ὁ Πέτρος Ἀόθτερ τὸν ἐκπεπληγμένον δικαστήν.

Ὁ δικαστής, ἐν τῇ παραγῆ του, ἐστράφη πρὸς τοὺς κλητῆρας· οἱ κλητῆρες ἐστράφησαν ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον· καὶ οἱ τέσσαρες ὁμοῦ ἐβήξαν ἀρμονικῶς.

— Ὡς με κάμετε τὴν χάριν νὰ μὲ εἰπῆτε τίς πᾶς ὠδήγησεν ἐδῶ; ἐπανέλαβεν ὁ τραπεζίτης.

— Φίλτατέ μου κύριε, . . . εἶπεν ὁ δικαστής ἐν ἀμνηχανία.

— Ὀνομάζομαι Ἀόθτερ, καὶ οὐδέως ἀγαπῶ τὴν οἰκειότητα, διέκοψεν οὗτος.

— Κύριε Ἀόθτερ, λοιπὸν, κατὰ τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀνθρώπου τούτου. . .

— Ὁ ἄνθρωπος αὐτός εἶνε ἡ κακοῦργος, ἡ τρελλός. Δὲν ἀμφέβαλλον περὶ τούτου· οἱ λόγοι του πρὸς ὀλίγον μὲ ἐβεβαίωσαν. . . Ἦνε ἄλλα τίποτε;

— Τίποτε.

Ὁ δικαστικὸς ὑπάλληλος ἐχαιρέτισεν ὑποκλινῶς καὶ ἐκινήθη νὰ ἀπέλθῃ· ὁ Βάγ, ἀπολελιωμένος δὲν ἠδύνατο νὰ προφέρῃ λέξιν· ὁ Τωβίας ἐδήλωσε τὴν χαρὰν του δι' ὀμνηρικῶν γέλωτος· ὁ τραπεζίτης διελογίζετο. Ἡ σκηνὴ τὴν ὁποῖαν διεδραμάτισε, δὲν ἦτο παιδαριώδης τις κωμῳδία· καθίσας ἑαυτὸν εἰς τὴν θέσιν τοῦ κηρίου τραπεζίτου, εἶχε πράξει σχέδιον ταχέως καὶ εὐφυῶς συνδυασθέν. Τῶν περιστάσεων βοηθουσῶν μετὰ τινὰς στιγμὰς θὰ ἀνήγειρε τὴν καταπεσοῦσαν ὑπόληψίν του, καὶ θὰ ἐμφανίζε τὸ καταστρεπτικὸν ἀποτέλεσμα ἐτησίου ἀπουσίας.

— Κύριε, εἶπεν εἰς τὸν δικαστικὸν ὑπάλληλον ἐξερχόμενον, σὰς παρακαλῶ νὰ μὲ ἀκούσητε.

— Δὲν εἰσέρχεται κἀνείς! ἐφώναζαν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν πολλαὶ φωναὶ ἐκ τῆς ὁδοῦ.

Ὁ Πέτρος ἀνοίξας τὸ παράθυρον εἶδε τοὺς ὑπέρτας ἀσχολουμένους νὰ ἐμποδίζωσι τὸν ἀκαταπαύστως συμπυκνούμενον ὄμιλον τῶν περιέργων.

— Ἀφήσατε νὰ εἰσέλθωσιν ὅλοι, [εἶπε κύπτων πρὸς τὰ ἔξω.

Τὸ πλῆθος ὤρμησε πρὸς τὴν κλίμακα, καὶ τὰ γραφεῖα ἐπληρώθησαν λαοῦ.

— Εἶχον ἀνάγκην τῆς παρουσίας πάντων, ἐξηκολούθησεν ὁ τραπεζίτης ὑψὸν τὴν φωνήν.

Ὅσοι μὲν εἶνε ὠφέλιμον. Ἄνθρωπος ἀγνώμων, τὸν ὁποῖον πολὺν καιρὸν ἐνέπληξα εὐεργετημάτων. . . Λέγω περὶ τοῦ Θωμᾶ Βάγ. . .

Ὁ κακοῦργος ἠθέλησε νὰ καταστρέψῃ τὸ κατὰ στήμά μου. Βῆδον μετὰ λύπης ἐλαττωμένην ὑπόληψιν ἀποκτηθεῖσαν διὰ δεκάπεντα τοῦς τιμιότητος ἠγνῶδον ὅτι εἶχον ὑπὸ τὴν στέγην μου ἔχθρον δραστήριον, ἐξηγριωμένον, ἀκάματον. Μὲ διεφῆμισεν ὡς τρελλόν, ἔπειτα. . . καὶ τῇ ἀ-

ληθείᾳ ἡ πράξις αὕτη ἀφοπλίζει τὴν δρῆν μου, μ' ἔκαμε νὰ νομίζωμαι ὡς ἀποθανόν! Τί ἤλπιζεν ἀπὸ τὸ χονδροειδέστατον τοῦτο ψεύδος; Δὲν ἤξεύρω· ἐγὼ τοῦλάχιστον, βλέπω εἰς αὐτὸ ἀπόδειξιν ἀνιάτου τρέλλας. . . Ὡς ἐκ τούτου, κύριε δικαστά, ἀφίνων αὐτὸν εἰς Ἰμάς, καλῶ ἐπ' αὐτοῦ τὸ ἔλεος τοῦ νόμου.

Τὰ πρόσωπα τῶν περισταμένων ἐξέφραζον ζωηρὸν θαυμασμὸν διὰ τὴν γενναίαν ταύτην ἐπιείκειαν.

— Τοῦτο σὰς τιμᾶ, κύριε, εἶπεν ὁ δικαστής!

— Ἀποδέχημαι τὴν δολοφίαν ταύτην, ἐπανελάβεν ὁ Ἀόθτερ μετ' ἀξιοποσπειρίας νομίζω, ὅτι εἶμαι ἀξίος αὐτῆς, διότι ἀκούη δὲν εἶπον τὰ πάντα. Τῆς συκοφαντίας μὴ ἐπακούσης ν' ἀνατρέψῃ τὸ οἰκοδόμημα τῆς ὑπολήψεώς μου, ὁ ἄνθρωπος οὗτος μετεχειρίσθη τὸν δόλον· ἐτόλμησεν ἐν ἀγνοίᾳ μου ν' ἀναβάλλῃ τὰς πληρωμὰς, ἐνῶ τὸ ταμειὸν μου ἦτο πλήρες, ἐτόλμησε. . . Δὲν μὲ πιστεύετε;

Λέγων ταῦτα, ἤλθε πρὸς τὸ χρηματοκιβώτιον καὶ τὸ ἀνέφην. Οἱ παρευῆντες ἔμειναν ὡς ἀπόπληκτοι ἰδόντες τὸ ἐν αὐτῷ περιεχόμενον χρυσίον.

— Ἀνῆκει εἰς ἐμέ! ἀνῆκει εἰς ἐμέ! ἀνεκράζεν ὁ Βάγ, ἀνευρίσκων ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ του δύναμιν τινα.

Ἡθέλῃσε νὰ ὀμιλήσῃ, ἀλλὰ γενικὸς ὀρυθμὸς τῷ ἐπέβαλε τραχέως σιωπὴν.

Ἐκφρασις βαθείας εὐσπλαγγνίας ἐξωγραφίσθη ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Ἀόθτερ.

— Εἰς αὐτόν! ἐφειθύρουν εἰς τρόπον, ὥστε νὰ ἀκούηται. Δὲν δύναται τις πλέον ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς τρέλλας του! Ἄν ὁ δυστυχὴς ἔλαγεν ἀλήθειαν, τοῦτο θὰ ἦτο κατ' αὐτοῦ κραυνοβόλος κατηγορίας· εἶνε δυνατόν ποτε αἰ οἰκονομῆσαι ἀπλοῦ ὑπαλλήλου ν' ἀνέλθωσιν εἰς 180 χιλιάδας λίρας στερλίνας;

— Τρία ἑκατομμύρια! ἀνεφώνησεν ὁ δικαστικὸς ὑπάλληλος!

— Τρία ἑκατομμύρια! ἐπανέλαβον οἱ κλητῆρες καὶ τὸ πλῆθος.

— Τὸ ταμειὸν δὲν περιέχει τίποτε περισσώτερον, εἶπεν ὁ Ἀόθτερ μετριοφρόνως· ἀλλ' ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὥρων δύναμαι νὰ τριπλασιάσω τὴν ποσότητα ταύτην εἰς ὅτῳ ἡμέρας ἤμπορῶ. . .

Ἐνθουσιώδης καὶ γενικὴ ἐπιφάνησις τὸν διεκόψεν· καὶ αὐτὸς ὁ δικαστής ἐφώναζεν, εὐγέ! Οἱ κλητῆρες ἠναγκάσθησαν νὰ προφυλάξωσι τὸν Βάγ, τὸν ὁποῖον τὸ πλῆθος ἐζήτει νὰ κρεμάσῃ.

Ὁ Βάγ προσῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον· ἔλαλθε περὶ ψεύδους, αὐτοκτονίας, περὶ χαρτοπαίγνιου. Ἀλλ' ὁ τραπεζίτης Ἀόθτερ εἰς χαρτοπαίγνια! Δὲν τὸν ἐπίστευσαν. Ὀμίλησεν ἐπίσης περὶ κηρίου ἀγάματος. Ἡ ἰδέα αὕτη ἐφάνη εἰς πάντας τεραστίως ἀστεία, καὶ ὁ δῆμοιρος Βάγ κατεκλείσθη ἐν φρενοκομίᾳ.

Ὁλον τὸ Λονδίνον ἔμαθε τὴν ἱστορίαν ταύτην. Αἱ ἐφημερίδες τὴν διηγήθησαν μετὰ τροπολογιῶν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ἐπιτυχῶν, ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ἥτις ἀποτελεῖ τὸν τίτλον τοῦ ἀληθοῦς τούτου διηγήματος. Ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ ἦτο θέμα ἀνεξαντλήτων συνδιαλέξεων. Ἡ ὑπόληψις τοῦ καταστήματος ἐπανεκτήθη καὶ ὑπερέβη μὲγάλως τὰ παλαιὰ αὐτοῦ ὄρια. Ὁ Στεβενσὼν ἐνυμφεύθη τὴν Ἄνναν. Ἐκ τῶν συζητήσεων τῆς δίκης τοῦ Βάγ κατενόησε καὶ ἐπίσθη ἐναργέστατα ὅτι αὐτὸς ὁ διάβολος προσωποποιημένος τὸν εἶχεν ἐμπαίζει ἐν Παρισίῳ· φοβούμενος δὲ τοὺς ἐμπαίγμους τῶν ἀνθρώπων ἀπεισιώπησεν ἐπιμελῶς τὸ συμβάν του.

Ὁ Πέτρος Ἀόθτερ ἦτο ὁ εὐτυχέστατος τῶν θνητῶν· ἡ θέα τῆς οἰκογενείας του, ἢν εἶχε σώσει ἀπὸ δυστυχήματος φορικαλέου, ἦτο εἰς αὐτὸν πηγὴ ζωηρῶν καὶ καθημερινῶν εὐτυχιῶν. Ἐπὶ ἓνα μῆνα ἔζησε βίον πατριάρχου.

Τὴν τριακοστὴν πρώτην ἡμέραν, ἐξυπνήσας, εἶδε μεγαλοπρεπῆς παραπέτασμα ὀμίχλης, ἐκτεινόμενον ὅπισθεν τοῦ παραθύρου του. Ἐχασμένη μακρὸν καὶ ἠγέρθη. Τὸ πᾶν ἐν τῇ οἰκίᾳ του τῷ ἐφάνη ἄχαρι καὶ ὀχληρὸν· ὁ γέρον Τωβίας ἐλάλει πολὺν ἢ δὲ κυρία Ἀόθτερ ὄχι ἀρκετᾶ· ἡ Ἄννα καὶ ὁ Στεβενσὼν καθίσαντο σχολαστικοί. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐχασάτο, καὶ ἡ ἰδέα τῆς αὐτοκτονίας τὸν κατέλαβε.

Τῇ ἐπαύριον ἡ κυρία Ἀόθτερ ἔλαβε διὰ χειρὸς τοῦ Τωβίου δευτέραν ἐκδοσιν τῆς περὶ θανάτου ἐπιστολῆς, ἢν ἀντεγράψαμεν ἐν ἀρχῇ.

Ὅσῳ ἡμέρας μετὰ ταῦτα, ἐκπιρσοκρότησις πιστολίου ἠκούσθη ἐν τῷ ξενοδοχείῳ Meurice. Ἐν τῷ δωματίῳ, ὅπερ ἤδη γινώσκωμεν, εἶρον τὸν Πέτρον Ἀόθτερ ἐξηλωμένον ἐπὶ τοῦ σανιδώματος. Πλησίον αὐτοῦ ἦτο τράπεζα φέρουσα τὰ λείψανα γεύματος δαψιλοῦς καὶ δεσφίδα ὀδοντογλυφίδων. — Ἦτο καιρὸς ὀμιλιώδης.

Ἡ κυρία Ἀόθτερ δὲν ἀνηλίπισθη παντελῶς ἀναγνώσασα τὴν αὐτὴν ἐπιστολήν· καὶ ὁ γέρον δὲ Τωβίας ἠμικλείων τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶπε.

— Ὡς ἐπανεῖλον.

Ἡ κυρία Ἄννα Στεβενσὼν ἔχει ἤδη ἔξ τέκνα. Τὸ δὲ κατὰ στήμα II. Ἀόθτερ, P. Στεβενσὼν καὶ Σ' εὐδοκίμει μὲγάλως, ἀπαράμιλλον ὃν καὶ ὀλίγη τὴν γῆν. PAUL FEVAL

Ἡ ἱερομένη βιογραφία, ἢς μετὰ φρασιν ἱρανίζομεθα ἐκ τῆς «Ἡμέρας», ἐγράφη ὑπὸ τοῦ κ. Λαφίτ, πρῆην συντάκτου τῆς «Γαλλικῆς Δημοκρατίας». Σ.τ.Δ.

ΛΕΩΝ ΓΑΜΒΕΤΑΣ

Ὁ Λέων Γαμβέτας ἐγεννήθη τῇ 30 Ὀκτωβρίου 1838 ἐν Καὼρ τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας, ἐσπούδασε δ' εἰς τὸ λύκειον τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐν ᾧ ὁ πατὴρ του μετέρχετο τὸν ἔμπορον. Ἀπόπομπε τις πρὸς εἰσαγωγὴν τοῦ Λέοντος εἰς τὸ ἱεροσπουδαστήριον ἀπέτυχεν. Ἡ μοναρχικὴ κα-

λύπτρα δὲν ἤρμοζεν αὐτῷ. Μόλις περατώσας τὰς γυμνασιακὰς αὐτοῦ σπουδὰς, ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν ν' ἀπέλθῃ εἰς Παρισίους καὶ νὰ διδασχῇ ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς πόλεως ἐκείνης τὰ νομικὰ. Ἦτον τότε εὐθυμὸς καὶ ζωηρὸς νεανίας, ἰσχυρὸς ἔτι καὶ λεπτοφυῆς. Ἐβάδιζεν ὑψαύχην. Ἡ λεόντειος αὐτοῦ κεφαλή ἦτον κεκαλυμμένη ὑπὸ μακρᾶς μελανῆς χαιτίης. Εἶχε λεπτῶς διαγεγραμμένον τὸ στόμα καὶ τὸ κάτω γέλοιο προέχον. Ὁ ἀριστερὸς ὀφθαλμὸς ἐφλογεβόλει, ἀλλ' ὁ δεξιὸς ἦν ἀκίνητος καὶ ἐσβεσμένος. Ὁ Γαμβέτας ἀπόλασεν αὐτὸν δικτακτῆς ἐκ παιδικῆς ἀπερισκεψίας, θελήσας νὰ περιεργασθῇ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰς ἐργασίας γείτονός του μαχαίρουποιου. Τὸ λαγόμενον, ὅτι δῆθεν αὐτὸς ἐξώρμησε τὸν ὀφθαλμὸν του, εἶναι μῦθος. Ἐκ νεότητος ἠγάπα τὰς συζητήσεις καὶ διεκρίνετο ἐν τῇ νοητικῇ ταύτῃ πυγμαχίᾳ, ἀγορεύων ἐπὶ ὥρας ὄλας ἐν τῷ καφεναίῳ τοῦ Προκοπίου ἢ τοῦ Βολταίρου, ἐντενυκτηρίῳ τῶν φοιτητῶν. Ἐν ὀμνηγρῆι νοσημόνων νέων, φλυαρούτων μᾶλλον ἢ πινόντων, ὁ Γαμβέτας ἐδέετο πάντων διὰ τῆς ἠχηρᾶς αὐτοῦ φωνῆς. Ἀλλ' ἡ ζευρε συγγρόνως καὶ ν' ἀκούη. Ἡ ἀντίθετος γνώμη, ἐὰν ἦτον ὀρθή, εἴλκυεν εὐθύς τὴν προσοχὴν του, ἐνατυπούτο ἐν τῇ διανοίᾳ του καὶ ἀνεπύσσετο μετὰ τασαύτης ταχύτητος, ὥστε ὁ πρῶτος ἐξενεγκῶν τὴν ἰδέαν ἠπόρει ἀκούων μετ' ὀλίγον αὐτὴν διατυπωμένην ἄχρι τῶν ἐσχάτων αὐτῆς συνεπειῶν ὑπὸ τοῦ παλαιῦ του. Ἀναγορευθεὶς διδάκτωρ, ὁ Γαμβέτας, ἐναντίον τῶν ἱεσίων τῆς οἰκογενείας του, δὲν ἠθέλησε νὰ καταλίπῃ τοὺς Παρισίους, ἀλλ' ἐνεγράφη εἰς τὸ μητρώον τῶν παρισιανῶν δικηγόρων καὶ μετ' ὀλίγον εἰσῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ γγραιου Κρεμιε ὡς γραμματεὺς. Κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνης ἀγαμὸς τις γραῖα, ἐκ μητρὸς θεῖα τοῦ Γαμβέτα, κατέλιπε τὸ εἰς τὰ περίχωρα τοῦ Καὼρ χωρίον τῆς καὶ ἐνοκήφασα εἰς Παρισίους εἶπεν αὐτῷ. «Βῆμαι μόνη εἰς τὸν κόσμον καὶ σὺ ἐπίσης. Ἐχεις ἀνάγκην οἰκίας καὶ φύλακος. Ἐγὼ, ὡς γνωρίζεις, μικρὰν τινα περιουσίαν. Ὅ,τι εἶναι ἰδικόν μου θὰ εἶναι καὶ ἰδικόν σου. Καὶ ὄντως, ἡ κυρία Μασσαθιὲ παρεσκευάσε μετὰ μητρικῆς μερίμνης εἰς τὸν προσφιλεῖ ἀνεψιὸν ἀνετον κατάλυμα ἐν τῷ τετάρτῳ ὀρόφῳ πενιχρᾶς τινος οἰκίας τῆς ὁδοῦ Βοναπάρτου. Τοῦ καταλύματος ἐκεῖνου ἀναμνησθεταὶ πάντοτε μετ' εὐγνωμοσύνης καὶ συγκινήσεως ὁ Γαμβέτας ἐν μέσῳ τῆς λαμπρότητος τοῦ Βουρβανικοῦ Παλατίου. Ἐν τῷ γραφεῖῳ τοῦ Κρεμιε ἐξεμάνθανε τὰ δικηγορικὰ τεχνάσματα, ἀλλ' οὐδέως ἐδέεικνυτο ἀπληστὸς δικῶν. Ἐν τῷ δικαστηρίῳ σπανίως ἐλάμβανε τὸν λόγον, καὶ πᾶς τε δ' ἐνόει ὅτι ἤλαττοῦτο τῶν συναδέλφων τῶν. Ἡ φωνὴ του ἦτον λίαν ἰσχυρὰ, ἢ ὥστε ν' ἀντιπηχῇ ἐν στενῇ αἰθούσῃ δικαστηρίου, ἢ δὲ πᾶς

θαρά πυγμαή του κατεφέρετο λίαν βαρέως επί του δικηγορικού βήματος. Τὸν πρῶτον εὐγλωττον αὐτοῦ λόγον ἐξεφώνησεν ἐν ἔτει 1862, κατὰ τὴν δίκην τῶν 54. Ἡ ἀδελφὴ ἐνὸς τῶν κατηγορουμένων εἶχεν ἀπέλθει πρὸς τὸν Ἰούλιον Φάβρον παρακαλοῦσα αὐτὸν νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν ἀδελφόν της. «Ἐγὼ δὲν ἔχω καιρὸν, ἀπήντησεν ὁ Φάβρος, ἀλλὰ ὁὰ σὲ συστήσω εἰς νέον δικηγόρον, ὅστις δύναται νὰ πράξῃ ὅ,τι καὶ ἐγώ». Ὁ νέος δικηγόρος ἦτον ὁ Γαμβέτας, οὗ ἡ ἀγόρευσις ἔφερε ρίγος εἰς τὸ ἀκρατήριον. Αἱ ἐκλογαὶ τοῦ 1863 ὑπῆρξαν διὰ τὸν Γαμβέταν ἀληθῆς ἀποκάλυψις. Ὁ εἰκοσιπενταετής μεσημβρινός, οὗ ὁ λόγος ἔβραζεν ὡς τὸ αἷμα, προσηθάνη τὸ μέλλον του καὶ ἔκτοτε ὑπῆρξεν εἰς τῶν παρτιτικωτέρων φοιτητῶν ἐν τοῖς θεωρείοις τοῦ Νομοθετικοῦ Σώματος.

Μηνὶ Νοεμβρίῳ τοῦ 1868 εἶχεν ἀνακαλυφθῆ ὁ τάφος τοῦ πληρεξουσίου Βωδὲν, ὅστις ἐφανεύθη ἐπὶ τῶν ὀδοφραγμάτων ἀνθιστάμενος κατὰ τοῦ τολμήματος τοῦ Δεκεμβρίου, ἀρύσσετο δ' ὁ τάφος τῆς αὐτοκρατορίας. Μίαν ἡμέραν ὁ Γαμβέτας κατῆλθεν εὐθύμως τὰς ἐκατὸν βαθμίδας τῆς οἰκίας του καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον. Ἡ ὑπεράσπισις τῶν νέων, οἵτινες κατηγοροῦντο ὡς ὄργανώσαντες τὰς ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Βωδὲν διαδηλώσεις, ἐχρησίμευσεν αὐτῷ ὡς ἀφορμῇ, ὅπως ἐκσφενδονίσῃ κατὰ τοῦ τολμήματος τοῦ Δεκεμβρίου καὶ τοῦ νεαπολεοντείου συστήματος ἀποστραφᾶς κεραυνοβόλους. Τὴν ἐπαύριον ἦτον περίφημος· μετὰ δύο δὲ μῆνας ἐξελέγετο βουλευτὴς Παρισίων καὶ Μασσαλίας. Ἐκ τῆς ὁδοῦ Βοναπάρτου μετῴκησε τότε εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 12 οἰκίαν τῆς ὁδοῦ Μονταίν. Ἡ οἰκία δὲν ἦτον μεγαλοπρεπὴς καὶ τὸ κατάλυμα τοῦ Γαμβέτα δὲν ἦτο λαμπροστόλιστον. Τὰ παλαιὰ ἐπιπλά τῆς ὁδοῦ Βοναπάρτου εἶχον μετακομισθῆ μετὰ προσοχῆς ὑπὸ τῆς θείας· τὸ δὲ σπουδαστήριον τοῦ Γαμβέτα ἐκόσμηι πάντοτε μία καὶ μόνη ὀρειχαλκίνη προτομὴ, ἡ τοῦ Μιραβῶ. Ὁ οἰκογενειακὸς βίος ἐξηκολούθει ἐν ἀπλοῦςατος. Ἐκτὸς τῆς οἰκίας ὁ Γαμβέτας ἦτον, ὡς συνήθως, εὐθύμως, διηλεκτικὸς, ἔχων πάντοτε ὑγρά τὰ χεῖλη καὶ προσηταμένην τὴν χεῖρα. Εἰς τὸ καφενεῖον τῆς Μαδρίτης δὲν ἐφοῖτα πλέον, ἀλλ' ἀπλῶς καὶ μόνον διότι τὸ καφενεῖον ἐκεῖνο εἶχε παῦσει ἐν ἡ λέσχη τῆς ἀντιπολιτευομένης νεολαίας, ἀφ' ὅτου ἐφωρόθησαν ἐν αὐτῷ κατάσκοποι τοῦ Πιέτρη. Ὁ λαίμοδέτης του ἦτον δεδεμένος μετὰ μείζονος προσοχῆς, ἀλλὰ τοῦτο ἀφείλετο ἀπλῶς εἰς τὴν μέριμναν τῆς θείας. Εἰς τὴν μορφὴν τοῦ Γαμβέτα μία καὶ μόνη εἶχεν ἐπέλθει ἀλλοίωσις. Ὁ περίφημος ὀφθαλμολόγος Φιενζάλ τὸν ἐσβεσμένον ὀφθαλμὸν εἶχεν ἀντικαταστήσει δι' ὀφθαλμοῦ ἑλίνου. Ἀξιομνημόνευτος ἡμέρα ὑπῆρξεν ἐκεῖνη, καθ' ἣν ἡ βοναπαρτικὴ πλειονοψηφία τοῦ Νομοθετικοῦ

Σώματος εἶδε τὸν αἰρετὸν τῆς Βελεβίλλης καθέζομενον ἠρέμως καὶ μετ' ἀβιάστου σοβαρότητος εἰς τὸ βῆθρον του. Τὰ βοναπαρτικὰ φύλλα εἶχον περιγράψῃ αὐτὸν ὡς ἀληθῆς φυσικὸν καὶ ἠθικὸν τέρας. Τῇ 5 Ἀπριλίου 1870 ἀνήλθε τὸ πρῶτον εἰς τὸ βῆμα. Ἡ ἐχθρικὸς διατεθειμένη Βουλὴ ἠκρόαθη αὐτοῦ ἐν σιωπῇ. Ἡ φωνὴ του ἐφαίνετο προάγγελος τῆς ἐγγιζούσης Ουέλλης· ὁ δὲ Αἰμίλιος Γιραρδῖνος ἠναγκάζετο νὰ δηλολογήσῃ ὅτι «ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Μιραβῶ τὸ γαλλικὸν βῆμα δὲν εἶχεν ἀντηγήσει ἐκ τοιαύτης εὐγλωττίας».

Ἡ ἱστορία τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης φέρει γεγραμμένον ἐν πάσῃ σελίδι τὸ μέγα ὄνομα τοῦ Γαμβέτα. Οἱ θεαταὶ τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ κινήματος, ὅπερ ἀνέτρεψε τῇ 4 Σεπτεμβρίου 1870 τὴν αὐτοκρατορίαν, δηλολογοῦσι μίᾳ φωνῇ ὅτι ὁ δημοφιλὴς ρήτωρ κατήλυσε τὸ πλήθος, ἀνέκοψε διὰ τῆς φωνῆς του τὰ κύματα αὐτοῦ πρὸ τῶν προθύρων τοῦ Νομοθετικοῦ Σώματος καὶ ἐπέβαλεν αὐτῷ σεβασμὸν πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἀντιπροσωπεΐαν. Ὅτε ἐξῆλθεν ἐποχούμενος τοῦ βουλευτηρίου, ἦτο κάτωχρος ὡς ἐάν συνασθάνετο τὸ μέγεθος τῆς νίκης. Ἀναγορευθεὶς ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν τῆς κυβερνήσεως τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης ἀποκεκλεισμένης ἐν Παρισίῳ ὑπὸ τῶν Πρώσων, ἔβαλε μίαν ἡμέραν ὅτι ἡ ἐν Τούρ ἑδρεύουσα κυβερνητικὴ ἐπιτροπὴ ἀπεφάσισε τὴν συγκάλεσιν Ἐθνοσυνελεύσεως. Ἡ συγκίνησις ὑπῆρξε μεγίστη. Τί ὁὰ ἔλεγον οἱ Παριῖσι; Ἦν ἐπ' ἀναγκῆς νὰ διαταχθῆ ὁ Κρημιὲ ν' ἀνακαλέσῃ τὸ πρόσωρον μέτρον. Ἀλλὰ πῶς ν' ἀποσταλῇ αὐτῷ τὸ διάταγμα; Πάντες οἱ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας πεμφθέντες ἀγγελιοὶ εἶχον συλληφθῆ ὑπὸ τῶν Πρώσων. Ὁ Γαμβέτας δὲν διατάζει. Μετὰ τῆς διακρινούσης αὐτὸν παρρησίας προτείνει τοῖς συναδέλφοις του νὰ κομισθῇ αὐτὸς τὸ διάταγμα καὶ συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ φίλου του Σπούλλερ ἐπιβραβεῖται ἀεροστάτου καὶ κανονοβολούμενος ὑπὸ τῶν Πρώσων ἀνέρχεται εἰς τὰ ὕψη. Τί εἶρε κατελθὼν εἰς τὴν γῆν εἶναι πασίγνωστον. Ἐξ ἐνός, κυβερνητικὴν ἀσθενῆ καὶ μὴ ὑπακουσμένην. Ἐξ ἑτέρου, τὸν πρῶτον στρατὸν πολιορκιοῦντα τοὺς Παρισίους καὶ οὐδένα Γάλλον στρατιώτην παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Λείγρος. Ἡ φλόξ τῆς φιλοπατρίας του μετεδύθη εἰς τὸ ἔθνος· τότε δ' ἐδημοσίευσεν τὴν περίφημον ἐκείνην προκήρυξιν, ἣτις εἶχε τὰς χορδὰς πάσης γαλλικῆς καρδίας. Ἀλλ' ὁ δικτάτωρ τοῦ Τούρ δὲν ἠρέσθη μόνον εἰς λόγους. Μίαν ἡμέραν προσῆλθεν εἰς αὐτὸν ἄνῃρ κάτισχνος, ἀσκητικὴν ἔχων τὴν ὄψιν. Ἦτο ὁ Φραισσινέ. Ὁ Γαμβέτας ἐνόησεν εὐθὺς ὅτι ὁ ἀνῃρ ἐκεῖνος ἐμελλε νὰ καταστῆ ὁ δεξιὸς αὐτοῦ βραχίον. Ἐκτύπησε διὰ τῆς πτέρυγος του τὸ ἔδαφος καὶ πανταχόθεν ἀνεπήδησαν στρατιαί. Ὁ στρατὸς τοῦ Λείγρος, ἡ τελευταία ἐλπίς τῆς ἀγωνιώσης Γαλλίας, κατηρτίσθη· ἀλλ' ἦτο πλέον

ἀργά. Μετὰ πᾶσαν ἤτταν ὁ Γαμβέτας ἐπανελάμβανε πεισμένως «ὁὰ ξαναρχίσωμεν!» Ἀφοῦ κατέστη ἀδύνατος ἡ ὑπεράσπισις τοῦ Τούρ, ἡ ἔδρα τῆς κυβερνήσεως μετετέθη εἰς Βορδιγαλα, ἔνθα ὁ Γαμβέτας ἐξηκολούθησε διάγων βίον ἀγώνων καὶ κόπων διηνεκῶν. Ἐν Τούρ ἔμενον ἐβδομάδας ὄλας κεκλεισμένοι ἐν τῇ γραφείῳ του, ἐξήρχετο δὲ μόνον ἐπὶ μικρὸν τὴν Κυριακὴν ἐν τῷ ὄχηματι τοῦ νομάρχου, ὅπως ἀναπνεύσῃ. Ἐν Βορδιγαλοῖς ἐξήρχετο σπανίως τὸ ἐσπέρας μετὰ τοῦ Σπούλλερ καὶ τοῦ Ράγκ. Τέλος ἡ κυβερνησις τῶν Παρισίων ἐσυνθηκολόγησε. Καταβληθεὶς ἐκ τῆς εἰδήσεως, ὁ Γαμβέτας ἠναγκάσθη νὰ ὑποκοψῇ. Εἶναι γνωστὸν πόσοι νομοὶ ἐτεκμηρίωσαν αὐτῷ τὴν εὐγνωμοσύνην των ἐκλέξαντες αὐτὸν πληρεξούσιον. Ὁ Γαμβέτας ἐκ λεπτότητος ἀπεφάνθη ὑπὲρ τῆς Ἀλσατίας· ὅτε δὲ, μετὰ τὴν παραχώρησιν τῆς Ἀλσατίας ἐξῆλθε προσωπικῶς τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ὅποια τις ἦτον ἡ θέσις τοῦ ἀνδρός, ὅστις εἶχε συνταράξει τὰ σπλάγγνα τοῦ ἔθνους καὶ διαχειρισθῆ ἀνεξελέγκτως ἐκατοντάδας ἐκατομμυρίων; Δὲν εἶχεν οὐτε ὄσολὸν καὶ ἠναγκάσθη νὰ δανεισθῆ παρὰ τοῦ πατρὸς του 20,000 φράγκα, ὅπως ἀποτίσῃ τοὺς λογαριασμοὺς του. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ πολέμου ὁ Γαμβέτας ἤγε μόλις τὸ τριακοστὸν δεῦτερον ἔτος τῆς ἡλικίας. Αἱ ἀναπληρωματικαὶ ἐκλογαὶ τῆς 2 Ἰουλίου 1871 ἀπέστειλαν αὐτὸν εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν τῶν Βερσαλλίων. Τότε ἴδρυσεν τὴν «Γαλλικὴν Δημοκρατίαν», ἧς διευθυντὴς μὲν ἦτον αὐτός, ἀρχισυντάκτης δ' ὁ Σπούλλερ. Ἡ «Γαλλικὴ Δημοκρατία» ἤμιασε ταχέως καὶ ἐκ τῶν προσόδων αὐτῆς ἠγοράσθη ἀντὶ 550,000 φράγκων τὸ ἐν τῇ Ἀντινείῳ Λεωφόρῳ οἰκίημα, ἔνθα μετετέθη ἡ σύνταξις, μετῴκησε δὲ καὶ ὁ Γαμβέτας. Ἐφ' ὅσον ἦτο διευθυντὴς, ὁ Γαμβέτας δὲν ἔλειψεν οὔτε μίαν ἐσπέραν ἐκ τοῦ γραφείου τῆς συντάξεως. Δι' αὐτὸ ἡ «Γαλλικὴ Δημοκρατία» κατέστη δημοτικώτατον ὄργανον, συντελέσαν τὰ μέγιστα εἰς τὴν αἰσίαν ἐκθασιν τῆς κατὰ τῶν ἀντιδραστικῶν ῥοπῶν τοῦ Μάκ-Μαὼν πάλης.

Τότε διεδόθη τὸ παραμύθιον περὶ τοῦ πλοῦτου τοῦ Γαμβέτα. Ἀλλ' ὁ Γαμβέτας οὐδέποτε ὑπῆρξε πλούσιος, τὴν σχετικὴν δ' αὐτοῦ εὐπορίαν ἀφείλει εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐφημερίδος του. Πρὸ τῆς ἐκλογῆς του ὡς προσέδρου τῆς Βουλῆς ἡ κατοικία του ἦτον ἡὑπερπεσιμένη μετ' ἀκρας ἀπλότητος· μόνος δ' αὐτῆς πλοῦτος ἦν, πλὴν ὀλίγων καλλιτεχνικῶν ἀριστουργημάτων, ἡ βιβλιοθήκη. Ἐρέθη ὅτι εἶχεν ἀμάξας· ἀλλὰ πράγματι μίαν καὶ μόνην εἶχε μισθωτὴν ἀμάξαν, δι' ἣν ἐδαπάνησε κατὰ μῆνα 650 φράγκα ἐκ τοῦ ταμείου τῆς ἐφημερίδος. Ἐρέθη πρὸς τοῦτοισι ὅτι ὁ ἐκατομμυριοῦχος Δυβοσσὲ ἐκληροδότησεν αὐτῷ ἐκατομμύρια. Ἰδοὺ ἡ ἀλήθεια· μίαν ἡμέραν, ἐνῶ ὁ Γαμβέτας ἐθαύμαζεν ἐκ τῆς

λίμνης τῆς Γενεύης τὰς παρὰ τὴν ὄχθην τρεῖς λαμπράς ἐπαύσεις τοῦ Ἐλβετοῦ Κροῖσου, ὁ Δυβοσσὲ ἠρώτησεν αὐτὸν ποῖαν προτίμα. «Αὐτήν», ἀπήντησεν ὁ Γαμβέτας καὶ ἐδείξε τὴν ἐν Κρέτ ἐπαύσιν. — «Ἡ ἐπαύσις αὕτη, εἶπεν ὁ Δυβοσσὲ, ὁὰ ἦναι μίαν ἡμέραν ἰδική σου!» Ἀλλ' ὅτε ἀπέθανεν, ἡ διαθήκη κληρονόμους ἀνεδείκνυε τοὺς δύο ἀνεψιούς του Γυσσάρ καὶ Ἀρνῶ. Οὗτοι παρεκάλεσαν τὸν Γαμβέταν νὰ δεχθῆ ὡς ἐνθύμημα τοῦ θείου των δύο ἐκατομμύρια. Ἀλλ' ὁ Γαμβέτας ἠρνήθη ἐπιμόνως.

Μετὰ τὴν δεκάτην ἔκτην Ματοῦ ἡ πολιτικὴ δύναμις τοῦ Γαμβέτα κρατύνεται ὀσημέραι. Ἀλλ' αἱ τελευταῖαι περιπέτειαι τοῦ βίου του εἶναι λίαν πρόσφατοι, ἥ ὥστε νὰ χρεζίζωιν ὑπομνήσεων.

Ἡ ἀγαθὴ θεία, ὁ φύλαξ ἀγγελος τοῦ οἴκου τοῦ Γαμβέτα, ἀπεβίωσε· μετὰ τὴν τρομερὰν δὲ ὀδύνην τοῦ 1871, δευτέρων τότε φορῶν εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Γαμβέτα ἀνέβλυσεν ἐν δάκρυον.

Καὶ τοι ἡ Ἔστια σκοπὸν ἔχει πρώτιστα πάντων νὰ τέρπῃ, νὰ διδάσῃ καὶ νὰ μεταδίδῃ τοῖς ἀναγνώσταις αὐτῆς ὅ τι νέον καὶ ἀφελίμον, ἀλλὰ, πικρῶμεν, ὅμως δὲν τῇ εἶνε καὶ ἀπηγορευμένον ἐνίοτε καὶ νὰ συζητῇ αὐτοῦς. Ἐὰν ὅπερ μέλλομεν νὰ διηγηθῶμεν προσέβλη βιαιώς πως καὶ σφοδρῶς φύσει τινὰς ἄγαν εὐαισθητοῦς, ἐλπίζομεν ὅτι δὲ τύχωμεν τῆς συγγνώμης αὐτῶν, χάριν τῶν περιεργωτάτων ἀληθῶς ἰθιμῶν, ἅτινα ἐν Ἰσπανίᾳ προηγοῦνται τῆς θανατικῆς ἐτελέσεως διὰ τοῦ ΣΤΡΑΓΓΑΛΙΣΜΟΥ, ὅστις ἐν πολλῇ ἡμέρᾳ ἦτο κατὰ τὴν μεσαιῶνα. Πρόκειται δὲ περὶ τοῦ Ζουάν Ὀλίβα Μογκάζη τοῦ πρό τινων μηνῶν ἀποπειραθέντος νὰ δολοφονῆσῃ τὸν βασιλέα τῆς Ἰσπανίας. Τὰ καθέκαστα τοῦ συγκινητικοῦ αἵμα δὲ καὶ περιέργου τούτου δράματος διὰ μακρῶν διηγήθησαν αἱ εὐρωπαϊκαὶ ἐφημερίδες, ἐξ ὧν ἐσταχυολογήθη ἡ ἐπομένη διήγησις. Σ. τ. Δ.

ΘΑΝΑΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΕΝ ΙΣΠΑΝΙΑΙ

... Τῇ 8 π. μ. ὥρα κατελήμβανον τὰς θέσεις των ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῆς φυλακῆς τῆς Μαδρίτης ὁ ἀρμόδιος δικαστὴς, ὁ εἰσαγγελεὺς καὶ λοιποί, ἕνα δηλώσωσιν εἰς τὸν κατάδικον Ζουάν Ὀλίβα Μογγάζην τὴν ἐπικύρωσιν τῆς εἰς θάνατον καταδίκης αὐτοῦ. Ὁ Ὀλίβας προσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ συνηγόρου του, ὑπὸ τοῦ ἐπιστάτου τῶν φυλακῶν καὶ τινων ἄλλων ὑπαλλήλων.

Ὁ δικαστὴς ἐδήλωσεν εἰς τὸν κατάδικον δικτὶ τὸν προσεκάλεσαν καὶ ἐκάλεσε τὸν γραμματέα νὰ ἀναγνώσῃ τὴν περὶ θανάτου ἀπόφασιν, ἧς ὁ Ὀλίβας ἠκρόασατο μετὰ τινος ἀδιαφορίας. Ἐρωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἐὰν ἔχη νὰ παρατηρήσῃ τι περὶ τῆς ἀποφάσεως, ἐνευσεν ὅτι οὐδὲν ἔχει, διὸ καὶ προσεκλήθη νὰ τὴν ὑπογράψῃ.

— Ἀφαιρέσατέ μου τὰς χειροπέδας νὰ ὑπογράψω.

Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν δὲ τῶν σιδηρῶν χειροπέδων ὑπέγραψε μετ' εὐσταθείας, καὶ χαιρετίσας διὰ νεύσεως τῆς κεφαλῆς τὸν τε δικαστὴν καὶ τοὺς ἄλλους παρόντας, ἐπορεύθη εἰς τὸ ἐκκλησιδίων τῆς φυλακῆς μετὰ τοῦ ἱερέως τῆς φυ-

λακῆς καὶ τινῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος τῆς Εἰρήνης καὶ τοῦ Ἐ.λέου.

Ἐν τῇ ἐκκλησιᾷ καθίσας ἐπὶ ἑδρας ἔλαβε παρὰ τοῦ συνήγορου τοῦ δύο ἐπιστολὰς τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν του. Ἀποσφραγίσας δὲ καὶ ἀναγνούς αὐτάς, ἐξήγησε χάρτιν καὶ τὰ πρὸς γραφὴν ἵνα γράψῃ ἀποκρίσιν εἰς τὴν οἰκογένειάν του.

Ὁ τῆς φυλακῆς ἱατρὸς λαβὼν πρότερον τὴν ἀδειάν του ἐξήγησε τὸν σφυγμὸν του, ὃν εὖρε λίαν ἥρεμον.

Ὁ κατάδικος ἔγραψεν ἔπειτα εἰς τὴν γυναῖκά του ἐνθυμίζων αὐτῇ ὅτι πάντοτε τὴν ἠγάπα καὶ τὴν ἀγαπᾷ, διότι εἶνε ἄγγελος καὶ τῆ συνίστα τὴν ἐπιμεμελημένην ἀνατροπὴν τῆς κέρης του. Ἐν ἑτέρῃ δ' ἐπιστολῇ ἀπευθυνομένη πρὸς τὸν συνήγορόν του, ἀνεγνώριζεν ὅσας προσπάθειας κατέβαλεν ἵνα τον σώσῃ, καὶ τῷ ἐξεδήλου ὅλην αὐτοῦ τὴν εὐγνωμοσύνην προσθεῖς: «Οὐδένα αἰτιώμαι δι' ὅσα πάσχω, καὶ συγχωρῶ πάντας.»

Μετὰ ταῦτα εἶπε νὰ τῷ κομίσωσι τὸ πρόγευμα· συμπροσεξάμενος δὲ ὀλίγην ὥραν μετὰ τοῦ πνευματικοῦ του, ἐξωμολογήθη ἔπειτα.

Τὸ ἐκκλησιδίου ἔχει χῶρον μόλις τριῶν τετραγωνικῶν μέτρων καίτιαι δὲ ἐν τῷ ἴσῳ αἰῶ τῆς φυλακῆς. Ἀπέναντι δὲ τῆς εἰσόδου ὑπεράνω τῆς Ἀγίας Τραπεζῆς κεῖται εἰκὼν τῆς Παναγίας ἁγιωσύνης φωτιζομένη ὑπὸ τεσσάρων λαμπάδων. Ἐν δεξιᾷ τῷ εἰσερχομένῳ ὑπάρχει στρατιωτικὴ κλίνη ἐφ' ἧς δύναται νὰ ἀναπαύηται ὁ κατάδικος, ἐπὶ δὲ τραπέζιον καὶ ἑδρα.

Τῆ 4 μ. μ. τῷ ἑδῶκαν ποτήριον οἴνου ἑρῆς μετὰ διπύρων. Μετ' ὀλίγον δὲ καὶ πρὸ τοῦ γεύματος ἐδήλωσεν ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ συμπάγῃ μετ' αὐτοῦ καὶ τις τῶν καταδικῶν φίλος του, καὶ τὴν 5 ὥραν ὁ Ὀλίβα παρεκάθησεν εἰς τὴν τραπέζαν μετὰ τοῦ φίλου του, ὅστις ἦμος μόλις ἤγγισε τὰ παρατεθέντα φαγητά. Συνέκειτο δὲ τὸ γεῦμα ἐκ βοφῆματος, μοσχάρου ὀπτοῦ, γλώσσης τηγαυῆς μετὰ λειμονίου, χοιρομηνίου μετὰ γεωμήλων, γλυκίσματος, ἀμυγδαλῶν καὶ καφέ. Οἶνον δὲν τῷ ἔδωκαν. Ἀλλὰ δὲ ποτὰ ἐδήλωσεν ὁ κατάδικος ὅτι οὐδέποτε συνείδησε νὰ πίνῃ. Ἐφαγε δὲ πολὺ ὀλίγον καὶ συνδιελέχθη μετὰ τοῦ συνδικαιτομένου του εἰς διάλειπον καταλαμνήν.

Ὅτε ἐκάθησε νὰ φάγῃ, ὁ ἱατρὸς ἐξήγησε τὸν σφυγμὸν του καὶ ἐμέτρησε παλμούς 124 μέγρι 128.

Μετὰ δὲ τὸ γεῦμα μέλος τι τῆς Εἰρήνης καὶ τοῦ Ἐ.λέου τῷ προσήνεγκε αἰγάρον Ἀβάνας, ὑπερ ἑδέξατο ὁ Ὀλίβα.

Τῆ 9 ὥρα ἐγένετο, ὡς ἔθος, ἡ διανομὴ τοῦ τετάρτου, τῶν κατὰ τὴν προτεραίαν συλλεγεσῶν ἐλεημοσυῶν, παρόντος τοῦ γραμματέως τῆς Ἀδελφότητος τῆς Εἰρήνης καὶ τοῦ Ἐ.λέου. Οὐδὲν δὲ περιεργώτερον τοῦ τρόπου τῆς συλλογῆς ταύ-

της. Κατὰ τὰ κεντριώτερα μέρη τῆς πόλεως κατασκευάζονται ἐπὶ τῶν παζοδρομίων μικρὰ παραπήγματα ξύλινα, ἐν οἷς ὑπάρχει τράπεζα κεκαλυμμένη ὑπὸ πρασίνου καλύμματος, ἐφ' ἧς κεῖνται δύο χονδρὰ κηροπήγια μετὰ λαμπάδων πρασίνων, σταυρὸς ἀργυρῶς καὶ δίσκος εἰς ὃν οἱ διαβάται ῥίπτουσι ὃ τι ἂν προαιροῦνται, χρῆσιμεῦον εἰς τέλεισιν λειτουργιῶν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ καταδίκου.

Ἄμα διανεμηθεῖσιν τῶν ἐλεημοσυῶν ὁ Ὀλίβα συνέταξε τὴν διαθήκην του, καταλιπὼν κληρονόμον τὴν γυναῖκά του· ὑπέγραψε δὲ τὴν διαθήκην μετὰ τῆς αὐτῆς εὐσταθείας μετ' ἧς καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς εἰς θάνατον καταδίκης του τὴν πρώταν. Τούτων γενομένων συνδιελέχθη ὁ Ὀλίβα πολλὴν ὥραν μετὰ τοῦ ἐπιστάτου τῆς φυλακῆς, εἰς ὃν μετὰξὺ ἄλλων εἶπε καὶ ταῦτα:

— Ὅτε ἦλθε χθὲς ἡ σύζυγός μου, ἦτο λυπημένη;

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη ὁ ἐπιστάτης.

— Τὴν καὶ μὲν! προσέθηκε.

Ἐισελθόντος δὲ τοῦ ἀνακριτοῦ εἰς τὸ ἐκκλησιδίου ὁ Ὀλίβα τὸν παρεκάλεσε νὰ τῷ δώσῃ τὴν χεῖρά του, ἣν καὶ κατησπάσθη.

Τὴν 10 ¹/₂ ὁ ἱερεὺς τὸν ἠρώτησεν ἐὰν ἐπιθύμει νὰ κατακλιθῇ ὀλίγον.

— Διατί τόσον γρήγορα; ἀπεκρίθη ὁ Ὀλίβα, ἔχω καιρὸν νὰ ἀναπαύθῃ.

Ὁ σφυγμὸς τοῦ καταδίκου ἦτο τότε 125 κατὰ λεπτόν. Ἦ γενικὴ αὐτοῦ κατάστασις ἐδήλου μεγάλην κατάπτωσιν, ἧς ἔνεκα ἠναγκάσθη νὰ κατακλιθῇ.

Τὴν 1 μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὁ ἀτυχῆς Ὀλίβα ἐγερθεὶς τῆς κλίνης τῆ συνδρομῆ τοῦ ἱερέως ἤρξατο σκεπτόμενος μετ' αὐτοῦ περὶ τῆς παρούσης καταστάσεώς του βαδίζων ὀλίγην ὥραν.

Τὴν 4 τῆς πρωίας λαβὼν παρὰ τοῦ πνευματικοῦ ἱερέως τῆς φυλακῆς τὴν ἄρσιν τῶν ἀμαρτιῶν, ἐγονυπέτησε πρὸ τῆς εἰκόνης τῆς Παναγίας καὶ προσπυχήθη ταπεινῇ τῇ φωνῇ.

Ὁ ἱερεὺς ἐλειτούργησε ἀκροαμένου τοῦ καταδίκου μετὰ κατανύξεως. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας ἐκοινώνησε τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων μετὰ πολλῆς μετανοίας καὶ γαλήνης, προσευχόμενος μέχρι τῆς 7 ὥρας, ὅτε προσῆλθον τὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῶν φυλακῶν.

Τῆ 7 ¹/₂ προσῆλθεν ὁ δῆμιος εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν ἀκροάσεων τοῦ δικαστηρίου, ὁ δὲ Ὀλίβα διετέλει σιωπῶν καὶ οὐδὲλως ἐγείρων τοὺς ἀφθαλμούς ἀπὸ τοῦ προσευχηταρίου του.

Τῆ 8 παρὰ ¹/₄ ὁ δῆμιος εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐκκλησιδίου προσελθὼν δὲ πρὸς τὸν Ὀλίβαν τῷ εἶπε:

— Ζουάν Ὀλίβα, μὲ συγχωρεῖς;

Τοὺς λόγους ταύτους ἀκούσας ὁ κατάδικος ἠγέρθη, ἀφῆκε τὸ προσευχητήριον καὶ ἐραίφη ἄ-

ποτάμως εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἐκτελεστοῦ τῶν ἀποφάσεων τῆς δικαιοσύνης, λέγων:

— Μάλιστα, μάλιστα, σὲ συγχωρῶ.

Ὁ δῆμιος ἠρώτησεν ἔπειτα αὐτὸν ἐὰν ἐγίνωσκε τίς ἦτο καὶ διατί ἦλθε.

— Εἰκάξω, ἀπεκρίθη ὁ Ὀλίβα, εἶσαι ὁ δῆμιος, ἡ ψυχὴ τοῦ νόμου.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐκάθησε, καὶ ὁ δῆμιος τὸν ἐνέδυσσε τὸ φόρεμα τῶν καταδικῶν. Ἐν ᾧ δὲ τὸ ἀραλόγιον τῆς φυλακῆς ἐσήμαινε τὴν ὀγδόην ὥραν, ἐξεκίνησεν ἡ συνοδία.

Ὁ Ὀλίβα μετὰ ἡρεμίας ὑπερβαλλούσης κατέβη μόνος τὴν κλίμακα τῆς φυλακῆς χαιρετίζων μετ' ἀγάπης τὸν τε διευθυντὴν καὶ τὸν ἐπιστάτην τῶν φυλακῶν, ἐν ᾧ οἱ νεοὶ τῶν ἐν τῇ φυλακῇ κρατουμένων ἐψάλλον ἐν κατανύξει τὸ χεῖρα πρὸς τὸν ἀπερχόμενον σύντροφόν των.

Μισωτῇ ἄμαξᾳ ἴστατο παρὰ τὴν πύλην τῆς φυλακῆς. Ἄνευ δὲ τινος βοήθου ὁ Ὀλίβα ἀνέβη καὶ ἐκάθησε παρακαθίσαντος καὶ τινος ἱερέως.

Ἐκατέρωθεν τῆς ἀμάξης ἐβάδιζον τὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητος τῆς Εἰρήνης καὶ τοῦ Ἐ.λέου, καὶ ὁ ἱατρὸς τῶν φυλακῶν, πάντες μετὰ λαμπάδων ἀνημμένων, ἠγουμένου τοῦ σταυροῦ καὶ τῆς σημαίας τῆς Ἀδελφότητος.

Τὸ πλῆθος πυκνὸν καὶ συνουθούμενον ἀπὸ τῆς φυλακῆς μέχρι τῆς πλατείας ἐνθα τὸ ἱκρίωμα, ἔθεατο μετὰ βαθυτάτης σιωπῆς τὴν τελετήν. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ Ὀλίβα ἐλάλησεν ὀλίγον, ἐπανειλημμένως δὲ ἐκλίνε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ἄμου τοῦ ἱερέως, οὗ ἠκραῖτο τὰς γλυκυτάτας παραμυθίας τῆς χριστιανικῆς Ὁρησκείας.

Θυῶς πρὸ τοῦ ἱκρίωματος ὁ Ὀλίβα ἀνέβη τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος μετὰ πολλῆς ἀταραξίας ὡς ὅτε πρὸ ὀλίγης ὥρας ἀνέβη καὶ τῆς ἀμάξης τὴν βαθμίδα.

Μετὰ πολλῆς δὲ καρτερίας καὶ ἀνευ τινὸς κομπασμοῦ ὁ Ὀλίβα Μογγάζη παρεδόθη εἰς χεῖρας τοῦ δῆμιου καὶ τῆ ὀγδόῃ ὥρᾳ καὶ τεσσαρῶν κόντὰ λεπτὰ παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς τὸν Θεόν.

Μέχρι δὲ τῆς ἑσπέρας τὸ πτώμα του ἔμεινε ἐκτεθειμένον ἐπὶ τοῦ ἱκρίωματος. Περὶ δὲ λύχνων ἀφᾶς ἐλύθη ἀπὸ τοῦ πασσάλου καὶ ἐκομίσθη εἰς τὸ Νεκροταφεῖον τὸ φέρετρον τὸ περιέχον τὸ λείψανόν του, περιστοιχιζόμενον ὑπὸ μελανειμονουσῶν καὶ λαμπραδηφορουσῶν γραιῶν.

Ἄξιον περιεργίας νομίζομεν νὰ περιγράψωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς Ἔστιας πῶς ἐτελεῖται ὁ στραγγαλισμὸς, ἐν χρήσει ὡν τὴν σήμερον ἐν Ἰσπανίᾳ, Πορτογαλίᾳ καὶ ἐν τισὶ τῶν ἀποικιῶν.

Τὸ ἱκρίωμα σύγκειται ἐκ σανιδώματος εἰς ὃ ἀναβαίνουν διὰ κλίμακος ἐχούσης πολλὰς βαθμίδας. Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τοῦ σανιδώματος ὑψοῦται πάσσαλος καὶ ἐπ' αὐτοῦ σάνις 75 ὑφεικατόμετρα ἀπέχουσα ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, ἐφ' ἧς κάθηται ὁ κατάδικος. Ὀλίγον δὲ ὑψηλότερα ὑπάρχει

κλοιὸς σιδηρῶς ἀνοιγόμενος καὶ κλειόμενος διὰ σφηνίσκου. Ὅπισθεν δὲ τοῦ πασσάλου ὑπάρχει τροχὸς κατὰ τὸ αὐτὸ καὶ ὁ κλοιὸς ὕψος καὶ διὰ τινος ἑλικος συσφίγγεται καὶ χαλαραί. Ὁ δὲ κατάδικος ἐνδεσδυμένος ποδήρη μέλανα χιτῶνα καὶ φορῶν σκουφὸν μέγαν τοῦ αὐτοῦ χρώματος μετὰ σταυροῦ λευκοῦ, κάθηται ἐπὶ τῆς σανίδος καὶ ὁ δῆμιος προσαρμόζει τὸν τράχηλον αὐτοῦ ἐν τῷ σιδηρῷ κλοιῷ ἐν εὐθείᾳ κλείει διὰ τοῦ σφηνίσκου. Δοθέντος δὲ σημείου καλύπτεται τὸ πρόσωπον τοῦ καταδίκου διὰ μέλανος ὑφάσματος, ἔπειτα δὲ ὁ δῆμιος ἰστάμενος ὀπίσω τοῦ πασσάλου περιστρέφει δις ἢ τρίς τὸν τροχόν, καὶ ὁ κλοιὸς προσεγγίζων εἰς τὸν πάσσαλον στραγγαλίζει τὸν κατάδικον. **u

ΜΑΝΤΗΛΙΑ . . . ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ

Ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργῶς τῆς Γαλλίας πρὸ τινος εἶχεν ὄρισε ἵνα δοθῶσι εἰς τὸν στρατὸν μαντήλια ἐφ' ὧν εἶνε ἐντετυπωμένος ὁ χάρτης τῆς Γαλλίας καὶ τῶν γαλλικῶν ἀποικιῶν. Ἦδη δὲ εἰσήχθησαν καὶ ἄλλου εἶδους μαντήλια . . . διδακτικὰ ὀνομαζόμενα, περιέχοντα πάσας τὰς ὀδηγίας τοῦ ὀπλισμοῦ, τῶν ἀποσκευῶν, τῶν στρατιωτικῶν ἀσκήσεων κτλ. κτλ. Σημειωτέον δ' ὅτι τοιαῦτα μαντήλια πρῶτη εἰσήγαγεν εἰς τὸν στρατὸν τῆς Ἰσπανίας παραλαβοῦσα τὸ δεῖγμα αὐτῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας παγκοσμίου ἐκθέσεως. Κυρία Σ*

Γνώμαι καὶ σκέψεις ἠθικαὶ τοῦ δουκὸς

ΔΕ-ΛΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετάφρασις Γ. Ζωγίου.]

233.

Πολλὰ τὰ πένθη κρύπτουσι ὑποκρίσεως εἶδη. Καὶ οὗτος μὲν ὠρνεῖ δῆθεν τὴν ἀπώλειαν ἀγαπητοῦ προσώπου, ἐν ᾧ κυρίως κλαίει ἑαυτὸν, καὶ λυπεῖται, διότι ἀπέβαλε τοῦ ἀποθανόντος τὴν εὐνοίαν· κλαίει τὴν ἐλάττωσιν τῆς εὐδαιμονίας καὶ τῶν ἡδονῶν αὐτοῦ· κλαίει τὴν ἐκπτώσιν τῆς ἀξίας αὐτοῦ. Ἐν ἄλλοις δὲ ἡλαδὴ λόγοις, τὰ τῶν τοιούτων ὠρνήων δάκρυα ῥέουσι πρὸς τιμὴν μὲν τῶν νεκρῶν, χάριν δὲ τῶν ζώντων. Ὀνομάζω δὲ τὸ πένθος αὐτὸ ὑποκρίσεως εἶδος, διότι αἱ πενθοῦντες ἐξαπατῶσι ἑαυτοὺς. Ἔπάρχει δὲ καὶ ἄλλη τοιαύτης φύσεως ὑπόκρισις, οὐχὶ ὅμως τοσοῦτον ἀθία, ὅσον ἡ προειρημένη, διότι ὅλον αὐτὴ τὸν κόσμον πλανᾷ. Βίς τοῦτο δὲ τοῦ πένθους τὸ εἶδος ὑπάγονται οἱ θηρεῦντες δόξαν λύπης ζηλωτῆς καὶ ἀγρηάτου. Καὶ ὁ μὲν χρόνος, ὁ τὰ πάντα ἀναλλίσκει, τὴν πραγματικὴν αὐτῶν καταπαθὼν λύπην, παρέρχεται, αὐτοὶ δὲ ἐπιμένουσι κλαίοντες, ὀδυρόμενοι, ἀναστενάζοντες. Ἀναλαμβάνουσι δὲ σχῆμα πένθιμον καὶ παντὶ τρόπῳ ἀσχοιοῦνται εἰς τὸ νὰ πείσωσι τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι τὸ πένθος αὐτῶν θέλει διαρκεῖσι μέχρι τέλους τῆς ζωῆς αὐ-

τών. Ἡ λυπηρὰ δὲ καὶ φορτικὴ αὕτη ματαιότης συνήθως καταλαμβάνει τὰς φιλοδόξους γυναῖκας, αἰτινες, ἐπειδὴ εἶναι γυναῖκες, καὶ διὰ τοῦτο οὐδεμίαν ἔχουσι βατὴν ὁδὸν πρὸς τὴν δόξαν, φιλοτιμοῦνται ὅπως κατασταθῶσι περιβόητοι διὰ τῆς ἐπιδείξεως ἀπαρηγορήτου πένθους. Ὑπάρχει δὲ καὶ τρίτον εἶδος θαυμάτων, ὃν αἱ μὲν πηγαὶ δὲν εἶναι εὐθηνόσαι, αἱ δὲ ῥοαὶ εὐκόλως ἀποξηραίνονται. Κλαίουσιν δὲ ἄλλοι πρὸς κτήσιν φήμης ψυχῆς εὐπαθοῦς. Κλαίουσιν, ὅπως τύχῃσι συμπαθούτων. Κλαίουσιν, ὅπως εὐρωσι τοὺς θρηνησοντας ἐπὶ τέλους κλαίουσιν, ὅπως ἀποφύγῃσι τὴν αἰσχύνην, εἰς ἣν ἤθελον περιπέσει, ἐὰν δὲν ἔκλειον.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Κυρία τις παρήγγειλεν εἰς τὴν μαγειρίσαν αὐτῆς νὰ τῆ ἀγοράσῃ ζεῦθος χειροκτιῶν χρώματος κρεατέου ἀριθ. 6¹/₂.
Ἡ μαγειρίσα μετ' ὀλίγον ἐπανέρχεται φέρουσα χειρόκτια χρώματος σοκολάτας.
— Μὰ δὲν σου εἶπα χρώματος κρεατέ; — Μάλιστα, κυρία καὶ ἴσα ἴσα καὶ ἐγὼ τὰ γόρασα ἔς τὸ χρῶμα τῶν χειρῶν μου.

Ποιητὴς τις τῶν ἐν Ἀθήναις, καταπλήττων διὰ τῆς ἀκμαιοτάτης ὀρέξεως αὐτοῦ τοὺς μετ' αὐτοῦ συντρῶγοντας, ἀφ' οὗ κατ' αὐτὰς παρέμεινε τρώγων ἐπὶ πέντε ὥρας ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τινος ἐὰν δύναται νὰ φάγῃ πάλιν ἐξ ἀρχῆς, ἐστὲναζε καὶ εἶπε:

«Ναὶ δύναμαι, ὁ δυστυχὴς, διότι ὁ στόμαχος μου δὲν ἔχει καλὴν μνήμην!»

Η ΕΣΠΕΡΑ

(Ἐκ τῶν τοῦ Ηλιαρχα.)

Ὁ ἥλιος βασιλεύει, τὸ σκότος ἀρχιναίει,
Καὶ τὸ λαμπρὸ τῆς ὄψεως ἡ μέρα ἀποσκολνάζει

Στὰ μαῦρα φορεμένη, στὴν ὄψι μελανή,
Σιωπηλὴ διαβαίνει ἡ νύχτα σιγαυή

Καὶ τὸ χλωμὸ φεγγάρι με φῶς σκοταδερό,
Στὸ ἀργυρὸ του ἀμάξι κινεῖται ἀκηρῶ.

Ἀναμειν τὰ ζῶα, κουρνιαζοῦν τὰ πουλιά,
Πᾶς ἔνθρῳπος τραβιέται καὶ παύει ἀπὸ δουλιὰ.

Νυστάζει ἀποσταμένη ἡ φύσις ἡ ζωντανή,
Τὰ μέλη τῆς συνάζει σ' ἀνάπαψι κοινή.

Ὁ ὕπνος τ' ἀλαφρὰ του φτερά κροφουκτυπάει,
Μ' ἀφανισμένα χέρια τὰ βλέφαρα ζιουπάει.

Στὴ μέση ἀπὸ τὸ δρόμο ἡ νύχτα περπατάει,
Σὲ βάθος ἡσυχίας, καὶ σιωπῆς κατὰ.

Καθόλου δὲ γροικιέται φωνὴ οὐδὲ καμμιὰ,
Τὰ πάντα ἡσυχάζουν, μεγάλη ἔρημιὰ.

Κρυφὰ κ' ἀργὸς διαβαίνει ἀδιάκοπ' ὁ καιρὸς,
Καὶ μὲν τὸν συνοδεύει ὄνειρων ὁ χορὸς.

ΔΑΗΘΕΙΑΙ

Ἐὼν ἡ γυνὴ σου ἦνε κακὴ μὴ τὴν ἐμπιστευ-
θῆς μουσικόν, ἐὼν ἦνε καλὴ μὴ τῆς τὸ εἶπης

Εἶπε τοῦ φίλου μουσικὸ
Γιὰ νὰ σὲ πνίξῃ στὸ λαμό.

Ὅποιος θέλει ἡμίονον χωρὶς ἐλάττωμα, ἀς
δοδοπορῇ πεζός. (Ἰσπανικαὶ παροιμίαι)

ΥΓΙΕΙΝΗ

Ἰδρῶς καὶ ψυχρὸν ὕδωρ.

Ἐν τινι τῶν τελευταίων ἐπιστημονικῶν αὐ-
τοῦ διαλέξεων ὁ γνωστὸς ἤδη τοῖς ἀναγνώσταις
τῆς Ἑστίας γάλλος ἐπιστήμων κ. Βερτίκος Pav-
ville ἀνέλαθε νὰ διασκεδάσῃ καὶ ἐξαλείψῃ προ-
λήψεις τινὰς περὶ τῶν ψυχρῶν λουτρῶν, ἀς ἔ-
χουσι πάντες σχεδὸν οἱ ἄνθρωποι. Ἐν γένει ἐ-
πικρατεῖ ἡ πίστις ὅτι ὁ καθιδρῶς εἰς ψυχρὸν ὕ-
δωρ ἐμβυθιζόμενος πράττει τὴν μεγίστην τῶν
ἀνοησιῶν.

«Καὶ ὅμως, λέγει ὁ κ. Παρβίλ, οὐ μόνον οὐδ' ὁ
ἐλάχιστος κίνδυνος ὑπάρχει, ἀλλὰ τὸνναντίον
εἶνε τὸ μόνον ἀσφαλέςτατον μέσον τοῦ νὰ μὴ
κρυολογήσῃ τις ἢ νὰ μὴ πάθῃ καταρροήν. Οἱ ἀ-
σκούμενοι εἰς τὰ ὄπλα, εἰς τὴν γυμναστικὴν,
εἰς τὴν κωπηλασίαν, ἐὰν, ὑπὸ τοῦ ἰδρῶτος πε-
ριρροόμενοι, ἐμβαπτισθῶσιν εὐθὺς εἰς ὕδωρ ψυ-
χρὸν, ἅμα δ' ἐξεληθόντες τοῦ ὕδατος ἀποκλύουσι
τὸ σῶμα διὰ καταιονήσεως (douche), θὰ προλάβωσι
τὸ κακὸν ἧπερ ἦτο δυνατόν νὰ πάθωσιν
ἐὰν ἐποίουν ἄλλως πως.

«Καὶ τῶ ὄντι ὅτε τις εἶνε θερμὸς, τὸ αἷμα εὐ-
ρίσκεται κατὰ τὸ δέρμα. Ὁ ἰδρῶς ῥεεῖ ἐπὶ τοῦ
δέρματος καὶ τὸ ἐλάχιστον ρεῦμα τοῦ ἀέρος δύ-
ναται νὰ φέρῃ μέγιστον κίνδυνον διότι τὸ μὲν
αἷμα ὑπάρχει ἐκτεθειμένον εἰς τὴν ἐπίδρασιν
τοῦ ἀέρος, ὁ δὲ ἰδρῶς ἐξατμιζόμενος ἀφαιρεῖ καὶ
θερμαντικόν. Καὶ ἐὰν μὲν τὸ ρεῦμα τοῦ ἀέρος
ἦτο σύντομον ἀρπάζομεν κρυολόγημα ἀπλοῦν,
καὶ τὸ κακὸν μένει τοπικόν, περιορισμένον εἰς ἓν
μέρος τοῦ σώματος ἄλλ' ἐὰν τὸ ρεῦμα ἦτο διαρκέ-
σον, τότε τὸ κρυολόγημα εἰσδύει βαθύτερον καὶ
ἐν βραχυτάτῳ ἀναφαίνεται ἡ νόσος, βρογχίτις,
πλευρίτις κλπ. κλπ. Αἰτία δὲ τοῦ πάθους εἶνε
οὐδὲν ἄλλο ἢ μὲν ἡ ταχέια καὶ αἰφνιδία ἐξά-
τμισις τοῦ ἰδρῶτος καὶ ἡ ἐκθεσις τοῦ σώματος
εἰς τὸν ἀέρα. Ἀλλ' ἐὰν τὸνναντίον τὸ σῶμα, κά-
θιδρων ἐπι ἐμβαπτισθῇ αἰφνιδίως εἰς ὕδωρ ψυ-
χρὸν, ἡ μὲν ἐξάτμισις ἀναστέλλεται, τὸ δὲ αἷμα
ἐνεκα τοῦ πανταχόθεν ἐξωτερικοῦ ὑπάρχοντος
ψυχροῦ μεταβαίνει εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ σώματος
κανονικῶς. Μετὰ δὲ ταῦτα ἡ καταιονήσις ἐξαφα-
νίζει τὸν ἰδρῶτα καὶ πᾶς κίνδυνος ἀποσοβεῖται.

Ὅθεν δὲν εἶνε φρόνιμον νὰ περιμένωμεν εἴτε
παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης εἴτε ἐν τοῖς κα-
ταστήμασι τῶν ψυχρῶν λουτρῶν ἵνα πρῶτον ἐκ-

λείψῃ ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος καὶ τὸ
ἐλάχιστον ἔχως ὑγρασίας καὶ ἐπειτα νὰ εἰσέλ-
θωμεν εἰς τὸ ὕδωρ δὲν εἶναι φρόνιμον, διότι ἴσα
ἴσα κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν κινδυνεύομεν νὰ
κρυολογήσωμεν, τοῦ σώματος ὄντος ἐκτεθειμέ-
νου εἰς πάντα τοῦ ἀέρος τὰ ρεῦματα καὶ ἀφυλά-
κτου. Τὸνναντίον δὲ ὠφελιμώτατον εἶνε νὰ εἰσ-
ερχώμεθα εἰς τὸ ὕδωρ ἔχοντες θερμὸν τὸ σῶμα.
πρὸς τοῦτο δὲ ἀρκεῖ νὰ τρέξωμεν ὀλίγον ἐπὶ τῆς
ἀκτῆς καὶ ἐπειτα νὰ ἐμβαπτισθῶμεν εἰς τὴν
θάλασσαν. Διότι διὰ τοῦ μέσου τούτου ἐναπο-
ταμιεύομεν θερμότητα καὶ προκαλοῦμεν εὐάρε-
στον ἀντίδρασιν κατὰ τὴν ἔξοδον ἡμῶν ἐκ τοῦ
ὑδατος. Διὰ τοῦτο δὲ συχνότατα ἐν τῇ ὑδροθε-
ραπευτικῇ γίνεται χρῆσις πρῶτον θερμῆς κατα-
ιονήσεως καὶ μετὰ ταῦτα ψυχρᾶς διότι οὕτω
πως θερμαίνομεν τὸ σῶμα χορηγούντες αὐτῷ ἱ-
κανὸν θερμαντικόν, ὥστε νὰνθέξῃ εἰς τὴν ὑπὸ
τοῦ ψυχροῦ ὑδατος ψύξιν αὐτοῦ».

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Κατ' ἀπογραφικὰς εἰδήσεις, ἀρτίως δημο-
σιευθείσας ἐν Γερμανίᾳ περὶ τῆς ταχύτητος τῶν
ἀμαξοστοιχιῶν τῶν διαφόρων εὐρωπαϊκῶν σι-
δηροδρόμων, ἐξάγεται ὅτι, αἱ ἀμαξοστοιχίαι
διανύουσι κατὰ μέσον ὄρον καθ' ὄραν: 80 χι-
λιόμετρα ἐν Ἀγγλίᾳ, 67 ἐν Βελγίῳ, 63 ἐν Γαλ-
λίᾳ καὶ Γερμανίᾳ, 50 ἐν Ἰταλίᾳ, 48 ἐν Αὐ-
στρίᾳ, καὶ 43 χιλιόμετρα ἐν Ρωσίᾳ καὶ Ἑλ-
βετίᾳ. Ἐὰν παραδεχθῶμεν δὲ ὅτι ἡ ἀμαξοστοι-
χία τοῦ μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς σιδηρο-
δρόμου, οὗτινος τὸ μήκος εἶνε 12 χιλιόμετρα,
διανύη τὸ διάστημα τοῦτο εἰς ἓν τέταρτον τῆς
ὥρας, ἐξάγεται ὅτι ὁ μικρὸς ἡμῶν σιδηροδρόμος,
ὁ μόνος ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχων, διανύη καθ' ὄραν
48 χιλιόμετρα.

Ἐν τῇ πρόθυμον τῆς εὐεργεσίας ἀναπαύδο-
σιν ἐξέφραζεν ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ
διὰ τοῦ ἀντιπελαργεῖν. Τὴν καθόλου στοργὴν
τοῦ πελαργοῦ διετράνωσε τὸδε τὸ συμβᾶν ἐν
τινι κώμῃ ὀλίγον μακρὰν τοῦ Βερολίνου. Ἦν
μέσῳ βαγδαλίας βροχῆς ἐνέσκηψε κεραυνὸς εἰς
ἀχυρῶνα, ὅπου ἔκειτο πελαργῶν νεοττία. Ὅτε
αἱ φλόγες διεδόθησαν ἀπανταχόσε, ἤρπασε διὰ
τοῦ ῥάμφους ἡ τρέμουσα μήτηρ ἓνα τῶν νεοσσῶν
καὶ τὸν ἀπεκόμισεν εἰς ἀπόκεντρον πρασιῶν,
ὅπου μετ' ὀλίγον κατέπετ καὶ ὁ πατήρ. Ἦν ᾧ
οὗτος ἐφύλασσε, ἐστράφη ἡ μήτηρ ἐπὶ τὴν φω-
λεάν περιποτωμένην δὲ κύκλῳ ἐπὶ τινα λεπτά,
ἦτο ἔτοιμος νὰ διασώσῃ τὸ ἔτερον τέκνον, ὅτε
τοῦτο αἰφνης ἐνέπεσεν εἰς τὰς φλόγας. Οὕτε
πῦρ, οὕτε καπνός, οὕτε σωρὸς τέφρας ἐκόλυσε
τὴν μητέρα νὰ ζητήσῃ καὶ ταχέως εὗρη τὸ τέ-
κνον, ὅπερ ἐκόμισεν εἰς τὸν ἀσφαλῆ τόπον, καὶ
αὐτὴ κατὰ τὸ φαινόμενον μείνασα ἀλώθητος.
Τῇ ἐπαύριον κατέπεσεν εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς κώ-
μης πελαργὸς μὴ δυνάμενος νὰ στή ἐπὶ τῶν

ποδῶν ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος τὸν ἀπήγαγεν
εἰς τὴν ἐγγὺς τοῦ δημαρχείου οἰκίαν του· εἶρα
δὲ μετ' ὀλίγον, ὅτι ἦτο ἡ μήτηρ, καεῖσα τοὺς
πόδας, ἐν ᾧ ἔσωζε τὸν νεοσσόν. Κατ' ἐντολήν
τοῦ ἱατροῦ οἱ πόδες αὐτῆς χρίονται ἐλαίῳ καὶ
τυλίσσονται εἰς λίνον. Δις τῆς ἡμέρας ὁ τοῦς
νεοσσὸς ἐν τῇ πρασιᾷ φυλάττων πατήρ ὑπερ-
ποτᾶται τοῦ δημαρχείου κρῶζων, ὥστανε ἐπε-
θύμει νὰ μάθῃ πῶς ἔχει ἡ ἀσθενοῦσα μόλις δὲ
ἀφοῦ ἀκούσῃ τῆς φωνῆς τῆς, ἐπανέρχεται εἰς
τὰ ἴδια.

Κατ' ἀκριβεῖς ὑπολογισμοὺς κληρικῆς τι-
νος γαλλικῆς ἐφημερίδος (Rosier de Maria) ὁ
Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἔλαβεν ὑπὸ τῶν
Ἰουδαίων κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν Ἁγίων Παθῶν
8666 μαστιγώσεις, 102 ραπίσματα, 120 γρόν-
θους, 120 λακτίσματα, ἔχυσε δὲ 82,000 δά-
κρυα καὶ 730,533 σταγόνας αἵματος!!!

Κατ' αὐτὰς ἐτελεύτησεν ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ὁ
περιφανὴς ἠθοποιὸς Φέχτερ, περὶ οὗ διηγοῦνται
τὸ ἐξῆς ἀνεκδοτόν. Ὅτε διηθῶνε τὸ ἐν Λονδίῳ
θέατρον τοῦ Λυκείου, ἐδέχετο μουσικῶς τὰς ἐ-
πισκέψεις τοῦ ὑπεραγαπήσαντος καὶ θαυμάσαν-
τος αὐτὸν πρίγκιπος τῆς Οὐαλλίας, ὃν καὶ ἐδί-
δαξε πῶς δύναται νὰ παρέρχηται εἰς τὸ δημό-
σιον ἄγνωστος καὶ φορῶν προσωπεῖα ὀλίγον ἢ
οὐδὲν διαφέροντα προσώπου ἀληθῶς ἀνθρωπίνου.

Ἄμα ἐκμαθὼν τὴν τέχνην ὁ πρίγκιψ κατώρθωσε
νὰ ἐξαπατήσῃ πλεονάκις τοὺς ἐν τῇ αὐλῇ. Μιᾶ
τῶν ἡμερῶν παρέστη ἐνώπιον τῆς μητρὸς του
ὡς ἐπαίτης τοῦ Λονδίνου φορῶν ῥάκη καὶ ἐπι-
δεικνύμενος αἰμάσσοντα τραύματα, ἔλκη καὶ οὐ-
λὰς ἐπὶ τῶν ἡμιγύμων κνημῶν. Ἡ βασίλισσα
Βικτωρία ἐπτοήθη, ὠχρίασε καὶ διέταξε τὰς θε-
ραπείας νὰ ὠθήσῃ τὸν αὐθάδη ἐπαίτην ἐκ
τῶν ἀνακτόρων. Ὁ πρίγκιψ ἀφῆκε νὰ ἀναγνω-
ρισθῇ μόλις ὅτε κατέβη εἰς τὸν πυλῶνα, ἀφελὼν
τὸ προσωπεῖον.

Ἐν ἡλικίᾳ ἐτῶν τεσσαράκοντα δύο ἀπε-
βίωσεν ἐν Ἰταλίᾳ ὁ διακεκριμένος γλύπτης
Marcello. Ἴσως οἱ ἀναγνώσται τῆς Ἑστίας
ὁ ἀγνωστοῖν, ὅτι ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον τοῦτο ὑπε-
κρύπτετο γυνὴ, ἀνήκουσα εἰς ἀνωτάτην κοινω-
νικὴν τάξιν, ἡ δούκισσα Colona de Castiglione.
Τὰ ἔργα αὐτῆς μεγάλως ἐτιμῶντο ἐν Ἰταλίᾳ,
ἐν δὲ τούτων, ἡ Πυθία, ἀγορασθὲν ὑπὸ τοῦ
κ. Garnier κοσμεῖ ἤδη τὸ Μελόδραμα τῶν
Παρισίων.

Ὁ ἀκάματος γάλλος φυσιολόγος Φλωρὰν
Ποεβὸρ, ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἀσχολούμενος νὰ ἐ-
ρευνηῖ τὸν στόμαχον διαφόρων ἐντομοφάγων πτη-
νῶν, ἐδημοσίευσεν ἀρτίως νέον τῶν ἐρευνῶν του
κατάλογον, μνημονευθέντα καὶ ἐπαινεθέντα ὑπὸ
τοῦ προέδρου τῆς Γερουσίας καὶ τῶν μελῶν τῆς
Ἀκαδημίας. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ ἠρεύνησε
τοὺς στομάχους οὐκωκαίδεκα γελιδόνων, ἐκ τοῦ
εἶδους τῶν ἐν ταῖς ὄποις τῆς γῆς οἰκούντων κη-

φέλων, οὗς εἶχε συλλάβει κατὰ διαφόρους ὄρας τοῦ ἐνιαυτοῦ. Ἔρε δὲ 8,390· ὡστε εἰς ἕκαστον πτηνὸν ἀναλογουσι καθ' ἑκάστην ἡμέραν 466 ἔντομα. Ὁ ἀναπολὼν κατὰ νοῦν, ὅτι ἐν τοῖς στομάχοις τούτοις οὔτε χόνδρος σίτου εὑρέθη, οὔτε ἴχνος τι σπυρικοῦ ἢ βοτάνης, δύναται νὰ ὑπολογισθῇ ἡλικίαν ὠφέλειαν τὰ πτηνὰ παρέχουσιν εἰς τὴν γεωργίαν.

Ἡ ἀγγλικὴ ἐφημ. *Kaisers* τοῦ Λονδίνου δαπανῶσιν ἀφειδῶς ἵνα ἐν καιρῷ παρέχουσιν εἰς τοὺς ἀναγνώστας αὐτῶν ὅ τι λόγου ἄξιον. Ὅλιγα τινὰ παραδείγματα θὰ καταδείξωσι τὴν ἀλήθειαν τοῦ πράγματος, ὅπερ καθίσταται ἐνίοτε μυθώδες. Φερ' εἶπειν τῷ 1878 ἔδαπάνησεν *δεκακιχίλια* φράγκα εἰς τηλεγραφήματα περιγράφοντα τὰ κατὰ τοὺς γάμους τοῦ βασιλέως τῆς Ἰσπανίας. Ἐνεκα τοῦ ἐν Βερολίῳ συνεδρίου ἔδαπάνησεν εἰς τηλεγραφήματα *εἰκοσάκιχίλια* φράγκα. Εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ἡ περὶ εἰρήνης συνθήκη ἐπωλεῖτο ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τοῦ Λονδίνου κατακεχωρισμένη εἰς τοὺς *Καιροὺς*, ἀκριβῶς τὴν ὥραν καθ' ἣν ὑπεγράφετο ἐν Βερολίῳ ὑπὸ τῶν πληρεξουσίων. Ἐδὲ μάλιστα ἄξιον μνείας εἶνε τὸ ἐξῆς· Τὸ φύλλον τῆς 20 Ἰουνίου περιεῖχε τηλεγραφήματα ἐκ τοῦ Βυδέλπιδος ἀρωτηρίου περὶ τοῦ φόνου τοῦ αὐτοκρατορικοῦ πρίγκηπος Λουδοβίκου Ναπολέοντος, προσερχόμενα μὲν ἐξ Ἰνδιῶν, Ἀμερικῆς καὶ Ἀφρικῆς κατέχοντα δὲ πέντε βλάς στήλας τῆς ἐφημερίδος ταύτης, ἡ ἐστὶ ἐνεκακιχίλια λέξεις πρὸς φο. 5,75 τὴν λέξιν κατὰ τὴν διατίμησιν, ἐν ὧν πενήκοντα καὶ δύο χιλιάδας φράγκων. Πιθανῶς δὲ οἱ *Καιροὶ* καταχωρίζοντες κατὰ πέμπτην τηλεγραφήματα ἐξ Ἰνδιῶν θὰ ἔχωσιν ἑκπτωσίιν τινὰ τῶν τηλεγραφικῶν τελῶν. Τὸ φύλλον τῆς 30 Ἰουνίου—καὶ τοιαῦτα δὲν εἶναι σπάνια—περιεῖχε τηλεγραφήματα ἄξιας *τριακοταπεντακιχίλιων* φράγκων ὅσα δηλαδὴ δὴ δαπανῶσι καθ' ὅλον τὸ ἔτος πολλοὶ τῶν ἄλλων ἐφημερίδων. Ὅπως δὴποτε ἕμως τὸ πρᾶγμα· δὲν εἶνε ἀκατανόητον εἰς τοὺς γινώσκοντας ὅτι ἡ ἐφημερίς αὕτη εἰσπράττει μὲν *δεκακαίδεκα* ἑκατομμύρια φράγκων, δαπανᾷ δὲ *ἐννέα* ἑκατομμύρια κατ' ἔτος.

Ἡ Γελοιογραφία τις ἐν τῷ *Charivari* παριστᾷ τὸν πρῶτον Χεδίβην ἐπὶ πλοίου ἰστάμενον καὶ διὰ τηλεσκοπίου κατοπτέοντα τὰς ἀκτᾶς. Τὴν γελοιογραφίαν ταύτην ἐπεξηγεῖ ἡ ἐξῆς σημείωσις. «Ὁ πρῶτος Χεδίβης πρὶν ἢ ἀποβῆσθαι, παρατηρεῖ ἐὰν ὑπάρχουσιν ἐν τῇ ἀποβάθρᾳ πολλοὶ δανεισταὶ τοῦ περιμένοντες αὐτόν.»

Ἡ Ἰπάρχουσι ἄνθρωποι ζητοῦντες τρόπον πρὸς ἀξίησιν τῶν τριχῶν, ὡς πάλαι ποτὲ οἱ ἀλχημικοὶ ἀνεζήτουν τὴν φιλοσοφικὴν λίθον, δι' ἧς τὰ πάντα θὰ ἦτο εὐκόλον νὰ μεταβληθῶσιν εἰς χρυσόν. Ἀλλ' ἰδοὺ Ἀμερικανὸς τις ἐν Νέα Ἰόρκῃ ἀνεκάλυψε νέαν μέθοδον πρὸς *τελείαν* ἐ-

ξάλειψιν τῶν περιττῶν τριχῶν. «Μεταχειρίζομαι, λέγει, οἷον δὴποτε φύρμα, ἀλλὰ καλῆς ποιότητος πρὸς μάθησιν τῶν τριχῶν καὶ βελόνην λεπτοτάτην ἔχουσαν κατάλληλον ξυλίνην λαβὴν. Ἄμα ἐκρίζουμένης τῆς τριχῆς ἐμπήγω τὴν βελόνην εἰς τὴν κοιλότητα τῆς βίξης καὶ τὴν περιστρέφω ταχέως, οὕτως ὥστε καταστρέφεται ὁ ἀδενίσκος. Ἡ ἐγγείρησις αὕτη εἶνε εὐκόλος καὶ δύναται πᾶς τις νὰ τὴν ὑποφέρει, ἄλλως τε καὶ διασκεδάσιν πολλὴν προξενεῖ. Ἀλλὰ δυστυχῶς καθ' ἑκάστην ἐγγείρησιν δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐκρίζωθῶσι πλείονες τῶν εἰκοσιπέντε τριχῶν.» Σπεύσατε οἱ δασύτριχες καὶ πᾶς ὁ ἐπιθυμῶν νὰ γείνη φαλακρός. Ὁ ἀμερικανὸς ἐφευρέτης ὑπόσχεται ὑμῖν πολλὴν τὴν *διασκέδασιν!*

Ἡ Κατ' ἀριθμοὺς δημοσιευθέντας ὑπὸ τοῦ ἐπιφανοῦς γεωγράφου Ἐλισαίου Reclus ἀπέθανον ἐν τοῖς μεταλλείοις τῆς μεγάλης Βρετανίας ἐκ δυστυχημάτων αἰφνιδίον 1075 μὲν τῷ 1871, 1060 τῷ 1872, 1005 τῷ 1873. Τουτέστι κατὰ μέσον ὄρον 1047 ἄνθρωποι κατ' ἔτος ἐκ δυστυχημάτων ἐν τοῖς μεταλλείοις! Φοικαλέον.

Ἡ Πρὸ τινος οἰκογενειάρχης τις ἐν Βερολίῳ χάριν τῆς θεραπείας τῶν ἀσθενούντων τέκνων τοῦ ἡναγκάσθη νὰ δανεισθῇ παρὰ τινος συμπολίτου αὐτοῦ 45 μάρκα, τουτέστι 55 περίπου νέας δραχμὰς πρὸς 6 τοῖς 100 κατ' ἔτος, ἐπὶ ἓνα μῆνα, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ὄρῳ ὅτι παρελθόντος τοῦ μηνὸς ὁ δανεισθεὶς ἦτο ὑπόχρεως νὰ δίδῃ 20 μάρκα καθ' ἡμέραν.

Ἀλλὰ ὁ ὀφειλέτης μόλις μετὰ ἓν ἔτος καὶ δώδεκα ἡμέρας ἠδυνήθη νὰ ἐξοφλήσῃ τὸν τοκογλύφον, ὅστις ὅμως ἀπαιτῶν καὶ τὴν ἀποζημίωσιν τῆς ὑπερημερίας ἐνήγαγε τὸν οἰκογενειάρχην εἰς τὸ δικαστήριον, ὅπερ τὸν κατεδίκασε νὰ πληρώσῃ πλὴν τῶν 45 ὀφειλομένων μάρκων καὶ ἔτερα 250 ὡς τίκον, τουτέστι ὁ φιλόανθρωπος τοκογλύφος ἐδάνεισεν εἰς τὸν δύσμοιρον οἰκογενειάρχην πρὸς *δεκατέσσαρας χιλιάδας* τοῖς ἐκατόν.

Ἡ Κατὰ τὰς ἐκθέσεις τοῦ γραφείου «Veritas» ὁ ἀριθμὸς τῶν καταποντισθέντων ἐφέτος πλοίων ἀνέρχεται εἰς 974. Ἡ ζῆλια ὑπελογίσθη εἰς 395,000 λίρας στερλίνας. Εἰς ΑἸΤΑΙΝΟΣΤΗΣ

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ὅσακις πρόκειται νὰ σπάσῃς ἀμύγδαλον διὰ τῶν δδόντων σου ἀπέτεινε εἰς σεαυτὸν τὰς ἐξῆς ἐρωτήσεις:

— Ἰπάρχουσιν ἄνθρωποι σπάσαντες δδόντα ζητοῦντες νὰ σπάσωσιν ἀμύγδαλον;

Ἰπάρχουσι καὶ πολλοὶ μάλιστα.

— Ἰπάρχει παράδειγμα δδόντος ἀναφύεντος πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ χαθέντος διὰ σπασίματος ἀμυγδαλοῦ;

Κάνεν μέχρι σήμερον.

Ἄφου σκεφθῆς καλῶς ταῦτα κάμε ὅ,τι θέλεις. ΑἰΤΗΣΕΙΣ—ΤΥΠΩΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΕΣ, ΟΛΟΣ ΝΗΤΙΑΣΤΟΙ ΚΑΙ ΝΗΤΙΑΣΤΕΣ